

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

14 Οκτωβρίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5691

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 234/2/23.09.2024

Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών εκδοθείσες βάσει του άρθρου 84 παρ. 6 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, για τον καθορισμό κριτηρίων σχετικά με τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον περιορισμό των κινδύνων που προκύπτουν από δυνητικές μεταβολές στα επιτόκια και σχετικά με την αξιολόγηση και την παρακολούθηση του κινδύνου πιστωτικού περιθωρίου στις εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών δραστηριότητες των ιδρυμάτων (ΕΒΑ/GL/2022/14).

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αφού έλαβε υπόψη:

α) Τα άρθρα 28 και 55Α του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος (Α' 298/1927),

β) τον ν. 4261/2014 «Πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ), κατάργηση του ν. 3601/2007 και άλλες διατάξεις» (Α' 107), και ιδίως τα άρθρα 4, 65, 66, 76, 80 και 90 αυτού,

γ) τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (ΕΕ L 176, 27.06.2013),

δ) τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2015/61 της Επιτροπής, της 10ης Οκτωβρίου 2014, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 όσον αφορά την απαίτηση κάλυψης του κινδύνου ρευστότητας για τα πιστωτικά ιδρύματα (ΕΕ L 11, 17.01.2015),

ε) τον Κανονισμό (ΕΕ) 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331, 15.12.2010), και ιδίως το άρθρο 16 αυτού,

στ) τον Κανονισμό (ΕΕ) 1024/2013 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013 για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287/63, 29.10.2013), και ιδίως τα άρθρα 4 και 6 αυτού,

ζ) τον Κανονισμό (ΕΕ) 468/2014 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 16ης Απριλίου 2014 που θεσπίζει το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, των εθνικών αρμόδιων αρχών και των εθνικών εντεταλμένων αρχών εντός του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (κανονισμός για το πλαίσιο EEM) (ΕΕ L 141, 14.05.2014),

η) τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2024/857 της Επιτροπής της 1ης Δεκεμβρίου 2023 για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που καθορίζουν την τυποποιημένη και την απλουστευμένη τυποποιημένη μεθοδολογία για την αξιολόγηση των κινδύνων που προκύπτουν από δυνητικές μεταβολές επιτοκίων που επηρεάζουν τόσο την οικονομική αξία των μετοχών όσο και τα καθαρά έσοδα από τόκους από τις δραστηριότητες εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών του ιδρύματος (ΕΕ L 24.04.2024),

θ) τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών της 20ης Οκτωβρίου 2022 εκδοθείσες βάσει του άρθρου 84 παρ. 6 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, για τον καθορισμό κριτηρίων σχετικά με τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον περιορισμό των κινδύνων που προκύπτουν από δυνητικές μεταβολές στα επιτόκια και σχετικά με την αξιολόγηση και την παρακολούθηση του κινδύνου πιστωτικού περιθωρίου στις εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών δραστηριότητες των ιδρυμάτων (ΕΒΑ/GL/2022/14),

ι) ότι από τις διατάξεις της παρούσας πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Να υιοθετήσει τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών της 20ης Οκτωβρίου 2022 εκδοθείσες βάσει του άρθρου 84 παρ. 6 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, σχετικά με τη διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου και του κινδύνου πιστωτικού περιθωρίου στις εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών δραστηριότητες (εφεξής,

κατ' αντιστοιχία, κίνδυνοι «IRRBB» και «CSRBB»), (EBA/GL/2022/14).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Πεδίο εφαρμογής και αντικείμενο

1. Οι διατάξεις της παρούσας Πράξης, εφαρμόζονται από τα ακόλουθα πρόσωπα (εφεξής «ιδρύματα»):

i. Τα πιστωτικά ιδρύματα με έδρα στην Ελλάδα,

ii. τα υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρα εκτός του Ε.Ο.Χ. τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα.

2. Με την παρούσα Πράξη, προσδιορίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 76 του ν. 4261/2014, τα εξής:

α) Τα κριτήρια εντοπισμού, διαχείρισης και περιορισμού του IRRBB από τα ιδρύματα του πεδίου εφαρμογής της παρούσας Πράξης, είτε αυτά εφαρμόζουν εσωτερικά συστήματα (internal systems) είτε χρησιμοποιούν την τυποποιημένη μεθοδολογία (standardized approach) ή την απλοποιημένη τυποποιημένη μεθοδολογία (simplified standardized approach) για την αξιολόγηση του IRRBB.

β) Τα κριτήρια για την αξιολόγηση και μέτρηση του κινδύνου IRRBB, εφόσον ένα ίδρυμα εφαρμόζει εσωτερικά συστήματα.

γ) Τα κριτήρια για την εκτίμηση και την παρακολούθηση του CSRBB από τα εσωτερικά συστήματα του ιδρύματος.

δ) Τα κριτήρια για να προσδιοριστεί ποια από τα εσωτερικά συστήματα IRRBB που εφαρμόζουν τα ιδρύματα δεν είναι επαρκή για τους σκοπούς της παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 4261/2014.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ορισμοί

3. Εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά, οι όροι που χρησιμοποιούνται και ορίζονται στον ν. 4261/2014 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013, διατηρούν την ίδια έννοια και στην παρούσα Πράξη. Επιπλέον, για τους σκοπούς της παρούσας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

(α) «κίνδυνος επιτοκίου από δραστηριότητες εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών (Interest Rate Risk arising from non-trading book activities) (IRRBB)»: ο υφιστάμενος και μελλοντικός κίνδυνος αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική αξία των ιδίων κεφαλαίων ενός ιδρύματος ή στα καθαρά έσοδα από τόκους ενός ιδρύματος, λαμβανομένων υπόψη των μεταβολών της αγοραίας αξίας, κατά περίπτωση, ο οποίος προκύπτει από δυσμενείς διακυμάνσεις των επιτοκίων που επηρεάζουν τα εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών μέσα (αναφέρονται και ως μέσα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου (non-trading book)), που είναι ευαίσθητα στις μεταβολές επιτοκίου, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου ανοίγματος, του κινδύνου βάσης και του κινδύνου που απορρέει από δικαιώματα προαίρεσης.

(β) «μέσα ευαίσθητα στις μεταβολές επιτοκίου»: τα εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών στοιχεία ενεργητικού, παθητικού και εκτός ισολογισμού στοιχεία, τα οποία είναι ευαίσθητα στις μεταβολές του επιτοκίου (εξαιρουμένων των στοιχείων ενεργητικού που αφαιρούνται από το κεφάλαιο CET1 —π.χ. ακίνητη περιουσία ή άυλα περιουσιακά στοιχεία ή ανοίγματα σε μετοχές εκτός του χαρτοφυλακίου συναλλαγών).

(γ) «μέσα ευαίσθητα στις μεταβολές του πιστωτικού περιθωρίου»: τα εκτός του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στοιχεία ενεργητικού, παθητικού και τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, τα οποία είναι ευαίσθητα στις μεταβολές του πιστωτικού περιθωρίου (εξαιρουμένων των στοιχείων ενεργητικού που αφαιρούνται από το κεφάλαιο CET1, π.χ. ακίνητη περιουσία ή άυλα περιουσιακά στοιχεία ή ανοίγματα σε μετοχές εκτός του χαρτοφυλακίου συναλλαγών).

(δ) «κίνδυνος ανοίγματος»: κίνδυνος που σχετίζεται με τη διαχρονική διάρθρωση των μέσων που είναι ευαίσθητα στις μεταβολές επιτοκίου και προκύπτει από διαφορές στη χρονική στιγμή μεταβολής των επιτοκίων τους, καλύπτοντας μεταβολές στη διαχρονική διάρθρωση (term structure) των επιτοκίων που πραγματοποιούνται με συνέπεια είτε σε ολόκληρη την καμπύλη απόδοσης (παράλληλος κίνδυνος) ή διαφοροποιούνται ανά περίοδο (μη παράλληλος κίνδυνος).

(ε) «κίνδυνος βάσης»: κίνδυνος που προκύπτει από τον αντίκτυπο των σχετικών μεταβολών επιτοκίων σε μέσα ευαίσθητα στις μεταβολές επιτοκίου που έχουν παρόμοιες διάρκειες, αλλά τιμολογούνται με χρήση διαφορετικών δεικτών επιτοκίων. Ο κίνδυνος βάσης απορρέει από την ατελή συσχέτιση στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων που εισπράττονται και καταβάλλονται σε διαφορετικά μέσα ευαίσθητα στις μεταβολές επιτοκίου με, κατά τα άλλα, παρόμοια χαρακτηριστικά μεταβολής επιτοκίου.

(στ) «κίνδυνος δικαιώματος προαίρεσης»: κίνδυνος που προκύπτει από τα δικαιώματα προαίρεσης (ενσωματωμένα και ρητά), σε περιπτώσεις όπου το ίδρυμα ή ο πελάτης του μπορεί να μεταβάλλει το επίπεδο και τη χρονική στιγμή των ταμειακών ροών, δηλαδή ο κίνδυνος που προκύπτει από μέσα ευαίσθητα στις μεταβολές επιτοκίου σε περιπτώσεις όπου ο κάτοχος πρόκειται σχεδόν με βεβαιότητα να ασκήσει το δικαίωμα προαίρεσης εάν αυτό εξυπηρετεί τα οικονομικά του συμφέροντα (ενσωματωμένα ή ρητά αυτόματα δικαιώματα προαίρεσης) και ο κίνδυνος που απορρέει από ευελιξία που ενσωματώνεται σιωπηρά ή στο πλαίσιο των ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίων μέσων κατά τρόπο που οι μεταβολές στα επιτόκια θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά του πελάτη (συμπεριφορικός κίνδυνος ενσωματωμένου δικαιώματος προαίρεσης).

(ζ) «κίνδυνος πιστωτικού περιθωρίου από δραστηριότητες εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών (Credit Spread Risk arising from non-trading book activities) (CSRBB)»: κίνδυνος που προκύπτει από αλλαγές στην αγοραία τιμή του πιστωτικού κινδύνου, της ρευστότητας και ενδεχομένως άλλων χαρακτηριστικών για τα μέσα που ενέχουν πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος δεν αποτυπώνεται από άλλο υφιστάμενο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας όπως ο IRRBB ή από αναμενόμενο πιστωτικό κίνδυνο/ (μετάβαση σε κατάσταση) αθέτησης υποχρέωσης. Ο CSRBB αποτυπώνει τον κίνδυνο του μεταβαλλόμενου περιθωρίου ενός ιδρύματος, με την ταυτόχρονη παραδοχή του ίδιου επιπέδου πιστοληπτικής ικανότητας, ήτοι πώς το πιστωτικό περιθώριο κινείται εντός συγκεκριμένης βαθμίδας πιστοληπτικής αξιολόγησης/εύρους πιθανοτήτων αθέτησης υποχρεώσεων.

(η) «μετρικές καθαρών εσόδων από τόκους»: μετρήσεις μεταβολών στην αναμενόμενη μελλοντική κερδοφορία εντός δεδομένου χρονικού ορίζοντα που απορρέουν από μετακινήσεις των επιτοκίων, στην περίπτωση του IRRBB, ή από μεταβολές στο πιστωτικό περιθώριο, στην περίπτωση του CSRBB. Συμπεριλαμβάνει τα έσοδα από τόκους και τα έξοδα τους τόκους.

(θ) «μετρικές καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία»: μετρήσεις καθαρών εσόδων από τόκους που ενσωματώνουν και τις μεταβολές στην αγοραία αξία μέσων που, αναλόγως της λογιστικής αντιμετώπισης, έχουν αποτιμηθεί είτε μέσω μετρήσεων εύλογης αξίας είτε μέσω εθνικών γενικά αποδεκτών λογιστικών αρχών (ΓΑΛΑ).

(ι) «μετρικές οικονομικής αξίας (ΟΑ)»: μετρήσεις μεταβολών στην καθαρή τρέχουσα αξία των ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίου μέσων κατά τη διάρκεια της εναπομένουσας ζωής τους που απορρέουν από διακυμάνσεις επιτοκίου, στην περίπτωση του IRRBB, ή μεταβολών στην καθαρή τρέχουσα αξία των ευαίσθητων σε μεταβολές πιστωτικού περιθωρίου μέσων κατά τη διάρκεια της εναπομένουσας ζωής τους που απορρέουν από διακυμάνσεις πιστωτικού περιθωρίου, στην περίπτωση του CSRBB. Οι μετρικές ΟΑ αντικατοπτρίζουν μεταβολές στην αξία, που λαμβάνουν υπόψη όλη τη διάρκεια της εναπομένουσας ζωής των ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίου μέσων, στην περίπτωση του IRRBB, ή των ευαίσθητων σε μεταβολές πιστωτικού περιθωρίου μέσων, στην περίπτωση του CSRBB, δηλαδή μέχρι την εκκαθάριση/λήξη όλων των θέσεων.

(ια) «μετρικές οικονομικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων (ΕVE)»: συγκεκριμένη μορφή μέτρησης της οικονομικής αξίας όπου τα ίδια κεφάλαια εξαιρούνται από τις ταμειακές ροές.

(ιβ) «μοντελοποίηση εξαρτώμενων (conditional) ταμειακών ροών»: μοντελοποίηση ταμειακών ροών βάσει της παραδοχής ότι η χρονική στιγμή ή το ύψος των ταμειακών ροών εξαρτώνται από το συγκεκριμένο σενάριο για τα επιτόκια.

(ιγ) «μοντελοποίηση μη εξαρτώμενων (unconditional) ταμειακών ροών»: μοντελοποίηση ταμειακών ροών βάσει της παραδοχής ότι η χρονική στιγμή και το ύψος των ταμειακών ροών είναι ανεξάρτητα από το συγκεκριμένο σενάριο για τα επιτόκια.

(ιδ) «εκκαθαρισμένος ισολογισμός»: ο ισολογισμός, συμπεριλαμβανομένων των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων, όπου οι θέσεις εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών αποσβένονται και δεν αντικαθίστανται από νέα δραστηριότητα.

(ιε) «δυναμικός ισολογισμός»: ο ισολογισμός, συμπεριλαμβανομένων των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων, που ενσωματώνει μελλοντικές οικονομικές προβλέψεις, προσαρμοσμένος κατά τρόπο συνεπή με το σχετικό σενάριο.

(ιστ) «στατικός ισολογισμός»: ο ισολογισμός που περιλαμβάνει εντός και εκτός ισολογισμού στοιχεία στον οποίο το συνολικό μέγεθος και η σύνθεση διατηρούνται, μέσω αντικατάστασης των υπό λήξη ή υπό ανατιμολόγηση ταμειακών ροών με νέες ταμειακές ροές που έχουν

συγκρίσιμα χαρακτηριστικά όσον αφορά το ύψος, την περίοδο ανατιμολόγησης και το περιθώριο.

(ιζ) «λιανική τραπεζική»: φυσικό πρόσωπο ή μικρομεσαία επιχείρηση (ΜΜΕ), όπου η ΜΜΕ θα μπορούσε να υπάγεται στην κλάση των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής βάσει της τυποποιημένης μεθόδου ή της μεθόδου IRB για τον πιστωτικό κίνδυνο, ή εταιρεία που είναι επιλέξιμη για τη μεταχείριση που καθορίζεται στο άρθρο 153 παρ. 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 και όπου οι συνολικές καταθέσεις της εν λόγω ΜΜΕ ή εταιρείας σε επίπεδο ομίλου δεν υπερβαίνουν το 1 εκατομμύριο EUR.

(ιη) «συναλλακτικές καταθέσεις και λογαριασμοί»: συναλλακτικές καταθέσεις και συναλλακτικοί λογαριασμοί είναι εκείνες οι καταθέσεις μη τακτής λήξης λιανικής στις οποίες διεξάγονται τακτικές συναλλαγές (π.χ. όπου πιστώνονται σε τακτική βάση αποδοχές) ή εκείνες οι καταθέσεις μη τακτής λήξης λιανικής που αποτελούν μη τοκοφόρα στοιχεία ενεργητικού ακόμα και σε περιβάλλον υψηλών επιτοκίων. Οι λοιπές καταθέσεις λιανικής θεωρούνται ότι τηρούνται σε μη συναλλακτικό λογαριασμό.

(ιθ) «μετρικές IRRBB»: μετρήσεις οικονομικής αξίας (ΟΑ) και μετρήσεις καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία, οι οποίες εφαρμόζονται στο πλαίσιο της ευαισθησίας σε μεταβολές των επιτοκίων.

(κ) «μετρικές CSRBB»: μετρήσεις οικονομικής αξίας (ΟΑ) και μετρήσεις καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία, οι οποίες εφαρμόζονται στο πλαίσιο της ευαισθησίας σε μεταβολές των πιστωτικών περιθωρίων/περιθωρίων ρευστότητας της αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Γενικές Διατάξεις

3.1 IRRBB και CSRBB

3.1.1 IRRBB

4. Τα ιδρύματα αντιμετωπίζουν τον IRRBB ως ουσιώδη κίνδυνο και τον αξιολογούν πάντοτε αποκλειστικά, ρητά και διεξοδικά στο πλαίσιο των διαδικασιών τους για τη διαχείριση κινδύνου και των διαδικασιών αξιολόγησης της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου.

5. Τα ιδρύματα προσδιορίζουν την έκθεσή τους σε IRRBB και διασφαλίζουν την επαρκή μέτρηση, παρακολούθηση και έλεγχο της. Τα ιδρύματα διαχειρίζονται τους κινδύνους από την έκθεσή τους σε IRRBB και, εφόσον είναι απαραίτητο, περιορίζουν τους κινδύνους που επηρεάζουν τόσο την οικονομική τους αξία όσο και τις μετρικές καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία.

3.1.2 CSRBB

6. Τα ιδρύματα αξιολογούν και παρακολουθούν τον CSRBB ρητά και διεξοδικά στο πλαίσιο των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών αξιολόγησης της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου.

7. Τα ιδρύματα εντοπίζουν την έκθεσή τους σε CSRBB και διασφαλίζουν την επαρκή αξιολόγηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της τόσο μέσω μετρικών της οικονομικής της αξίας όσο και μετρικών καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία.

3.1.3 Μετρικές καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία.

8. Για τους σκοπούς της παρούσας, τα καθαρά έσοδα από τόκους, βάσει των οποίων υπολογίζονται οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων του επιτοκίου ή του πιστωτικού περιθωρίου, προσδιορίζονται με βάση τα έσοδα και τα έξοδα από τόκους. Για τους σκοπούς αυτούς, τα ιδρύματα συνεκτιμούν τις μεταβολές στην αγοραία αξία των μέσων — αναλόγως της λογιστικής αντιμετώπισης (εύλογη αξία/εθνικές ΓΑΛΑ) — οι οποίες εμφανίζονται είτε στον λογαριασμό αποτελεσμάτων είτε απευθείας στα ίδια κεφάλαια (π.χ. μέσω λοιπών συνολικών εσόδων). Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη την αύξηση ή τη μείωση στα αποτελέσματα (κέρδη/ζημιές) και στο κεφάλαιο από διακυμάνσεις επιτοκίου ή πιστωτικού περιθωρίου, σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

9. Η μεταβολή στα καθαρά έσοδα από τόκους είναι η διαφορά μεταξύ των αναμενόμενων καθαρών εσόδων από τόκους στο πλαίσιο ενός σεναρίου αιφνίδιων μεταβολών ή ακραίων καταστάσεων από άποψη συνέχισης των δραστηριοτήτων και των αναμενόμενων καθαρών εσόδων από τόκους στο πλαίσιο ενός βασικού σεναρίου. Από τη σκοπιά της οικονομικής αξίας (ΟΑ) των ιδίων κεφαλαίων, η μεταβολή στην ΟΑ των ιδίων κεφαλαίων θα πρέπει να είναι η διαφορά μεταξύ της αναμενόμενης ΟΑ των ιδίων κεφαλαίων στο πλαίσιο ενός σεναρίου αιφνίδιων μεταβολών ή ακραίων καταστάσεων και της αναμενόμενης ΟΑ των ιδίων κεφαλαίων στο πλαίσιο ενός βασικού σεναρίου. Η μεταβολή στην αγοραία αξία των μέσων (εύλογη αξία/εθνικές ΓΑΛΑ) είναι η διαφορά μεταξύ της αναμενόμενης αγοραίας αξίας στο πλαίσιο ενός σεναρίου αιφνίδιων μεταβολών ή ακραίων καταστάσεων από άποψη συνέχισης των δραστηριοτήτων και της αναμενόμενης αγοραίας αξίας στο πλαίσιο ενός βασικού σεναρίου στη λήξη του εκτιμώμενου χρονικού ορίζοντα.

3.2 Λοιπές πτυχές, αναλογικότητα

10. Κατά την εφαρμογή της παρούσας, τα ιδρύματα προσδιορίζουν την υφιστάμενη και μελλοντική έκθεσή τους σε IRRBB και CSRBB με αναλογικό τρόπο, ανάλογα με το επίπεδο, την πολυπλοκότητα και την επικινδυνότητα των θέσεων των εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών τους, λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό τους μοντέλο, τις στρατηγικές τους και το επιχειρηματικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται ή σκοπεύουν να δραστηριοποιηθούν.

11. Με βάση την αξιολόγηση της υφιστάμενης και μελλοντικής έκθεσής τους σε IRRBB και CSRBB, τα ιδρύματα συνεκτιμούν τα στοιχεία και τις προσδοκίες που ορίζονται στο Κεφάλαιο 3 της παρούσας Πράξης και στις ενότητες σχετικά με τον εντοπισμό, τον υπολογισμό και την κατανομή κεφαλαίου για σκοπούς IRRBB (ενότητα 4.2), τη στρατηγική διακυβέρνησης όσον αφορά τον IRRBB και τον CSRBB (ενότητες 4.3 και 7.2), τη μέτρηση του IRRBB μέσω IMS (Κεφάλαιο 5) και την παρακολούθηση του CSRBB (Κεφάλαιο 8) και τα εφαρμόζουν με τρόπο ανάλογο προς την υφιστάμενη και μελλοντική έκθεση σε IRRBB και CSRBB.

12. Εκτός από την υφιστάμενη και μελλοντική έκθεση σε IRRBB και CSRBB, κατά την εφαρμογή της παρούσας, τα ιδρύματα λαμβάνουν επίσης υπόψη τους το γενικό επίπεδο της πολυπλοκότητας και των εσωτερικών με-

θόδων διαχείρισης κινδύνων, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι μέθοδοι, οι διαδικασίες και τα συστήματα για τη διαχείριση του IRRBB και του CSRBB συνάδουν με τη γενική προσέγγισή τους όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνων και τις ειδικές μεθόδους, τις διαδικασίες και τα συστήματα που εφαρμόζουν με σκοπό τη διαχείριση των λοιπών κινδύνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Εντοπισμός και διαχείριση του IRRBB

4.1 Περίμετρος του IRRBB

13. Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη το σύνολο των ευαίσθητων στις μεταβολές επιτοκίου μέσων στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο, στο πλαίσιο της αξιολόγησης και της διαχείρισης της έκθεσης σε IRRBB, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, των παραγώγων επιτοκίου, των μη παραγώγων επιτοκίου που παραπέμπουν σε επιτόκιο αναφοράς καθώς και λοιπών εκτός ισολογισμού στοιχείων (όπως δεσμεύσεις για χορήγηση δανείων).

14. Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα, όπως ορίζονται στο παράρτημα V του Κανονισμού (ΕΕ) 680/2014, (μετά την αφαίρεση των προβλέψεων) ως μέσα ευαίσθητα σε μεταβολές επιτοκίου που αντικατοπτρίζουν τις αναμενόμενες ταμειακές ροές και το χρονισμό τους.

15. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, συμπεριλαμβάνονται οι μικρές δραστηριότητες του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 94 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, εκτός εάν ο κίνδυνος επιτοκίου τους προσμετράται σε άλλη μετρική κινδύνου.

4.2 Εντοπισμός, υπολογισμός και κατανομή κεφαλαίου για σκοπούς IRRBB

16. Κατά την εκτίμηση του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής του εσωτερικού κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 65 του ν. 4261/2014, τα ιδρύματα βασίζονται στη συνεισφορά του IRRBB στη συνολική αξιολόγηση του εσωτερικού κεφαλαίου στα αποτελέσματα των εσωτερικών συστημάτων μέτρησης του ιδρύματος, λαμβάνοντας υπόψη τις κύριες παραδοχές και όρια κινδύνου. Το συνολικό επίπεδο του κεφαλαίου αντιστοιχεί τόσο στο πραγματικά μετρούμενο επίπεδο κινδύνου (συμπεριλαμβανομένου του IRRBB) όσο και στη διάθεση ανάληψης κινδύνου του ιδρύματος και τεκμηριώνεται δεόντως στην έκθεση της διαδικασίας αξιολόγησης της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου (εφεξής «ΔΑΕΕΚ») του ιδρύματος.

17. Τα ιδρύματα αποδεικνύουν ότι το εσωτερικό τους κεφάλαιο αντιστοιχεί στο επίπεδο του IRRBB, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρουν στο εσωτερικό κεφάλαιο δυνητικές μεταβολές στην α) Οικονομική αξία του ιδρύματος και β) στα μελλοντικά καθαρά έσοδα από τόκους του ιδρύματος συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία ως αποτέλεσμα μεταβολής των επιτοκίων. Τα ιδρύματα αξιολογούν τις μετρικές κινδύνου για τον IRRBB στον καθορισμό του εσωτερικού τους κεφαλαίου, επισημαίνοντας ιδίως ότι οι μετρήσεις του IRRBB αποτυπώνουν τον κίνδυνο με συμπληρωματικό τρόπο (π.χ. εξετάζοντας τον IRRBB από διαφορετικό χρονικό ορί-

ζοντα). Τα ιδρύματα δεν αναμένεται να προσμετρούν διπλά στον υπολογισμό του εσωτερικού τους κεφαλαίου τη μετρική της ΟΑ και τη μετρική καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία. Εντούτοις, η μεθοδολογία κατανομής του εσωτερικού κεφαλαίου συνεκτιμά αμφότερες τις εκτιμήσεις κινδύνου για τον IRRBB και αξιολογεί ρητώς τις δυνητικές επιπτώσεις τους στο εσωτερικό κεφάλαιο.

18. Στην ανάλυση ΔΑΕΕΚ για το ποσό εσωτερικού κεφαλαίου που απαιτείται για τον IRRBB, τα ιδρύματα εξετάζουν:

(α) Το εσωτερικό κεφάλαιο που τηρείται για κινδύνους στην οικονομική αξία που θα μπορούσαν να προκύψουν από δυσμενείς διακυμάνσεις των επιτοκίων και

(β) τις ανάγκες εσωτερικού κεφαλαίου που προκύπτουν από τις επιπτώσεις των μεταβολών επιτοκίων στα μελλοντικά καθαρά έσοδα από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία, καθώς και τις συνακόλουθες συνέπειες για το επίπεδο των αποθεμάτων ασφαλείας του εσωτερικού κεφαλαίου.

19. Τα ιδρύματα δεν βασίζονται μόνο στις εποπτικές αξιολογήσεις κεφαλαιακής επάρκειας για τον IRRBB ή στο αποτέλεσμα της εποπτικής δοκιμής ακραίων τιμών, αλλά αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δικές τους μεθόδους για την κατανομή κεφαλαίου, με βάση τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, το επίπεδο κινδύνου και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνου. Κατά τον καθορισμό του κατάλληλου επιπέδου κεφαλαίου, τα ιδρύματα εξετάζουν τόσο το ύψος όσο και την ποιότητα του απαιτούμενου κεφαλαίου.

20. Οι αξιολογήσεις κεφαλαιακής επάρκειας για τον IRRBB, λαμβάνουν υπόψη τα εξής:

(α) Το μέγεθος και τη διάρκεια των εσωτερικών ορίων στην έκθεση σε IRRBB και εάν τα όρια αυτά καλύπτονται κατά τον υπολογισμό του κεφαλαίου,

(β) το αναμενόμενο κόστος αντιστάθμισης ανοιχτών θέσεων που αποσκοπούν, με βάση εσωτερικές προσδοκίες, στην αποκόμιση οφέλους όσον αφορά το μελλοντικό ύψος των επιτοκίων,

(γ) την ευαισθησία των εσωτερικών μετρήσεων του IRRBB σε βασικές ή ατελείς παραδοχές μοντελοποίησης,

(δ) τις επιπτώσεις σεναρίων αιφνίδιων ή ακραίων καταστάσεων σε θέσεις που τιμολογούνται με διαφορετικούς δείκτες επιτοκίων (κίνδυνος βάσης),

(ε) τις επιπτώσεις που θα έχουν στην οικονομική αξία και τα καθαρά έσοδα από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία μη αντιστοιχισμένες (unmatched) θέσεις σε διαφορετικά νομίσματα,

(στ) τις επιπτώσεις των ενσωματωμένων ζημιών και κερδών,

(ζ) την κατανομή κεφαλαίου που σχετίζεται με κινδύνους μεταξύ νομικών οντοτήτων που συμπεριλαμβάνονται στην εποπτική περίμετρο ενοποίησης του ομίλου, πέραν της επάρκειας του συνολικού κεφαλαίου σε ενοποιημένη βάση,

(η) τους παράγοντες του υποκείμενου κινδύνου και

(θ) τις συνθήκες υπό τις οποίες ο κίνδυνος μπορεί να υλοποιηθεί.

21. Τα αποτελέσματα της κεφαλαιακής επάρκειας για τον IRRBB λαμβάνονται υπόψη στη ΔΑΕΕΚ του ιδρύματος

και καταλήγουν στις αξιολογήσεις του απαιτούμενου κεφαλαίου που σχετίζονται με επιχειρηματικούς τομείς.

22. Για τη διαμόρφωση του ύψους εσωτερικού κεφαλαίου που τηρείται για τον IRRBB, τα ιδρύματα χρησιμοποιούν συστήματα μέτρησης και ένα εύρος σεναρίων ακραίων μεταβολών των επιτοκίων και ακραίων καταστάσεων, τα οποία προσαρμόζονται στο προφίλ κινδύνου του ιδρύματος για την ποσοτικοποίηση της δυνητικής κλίμακας των συνεπειών του IRRBB υπό δυσμενείς συνθήκες.

23. Τα ιδρύματα που εφαρμόζουν μοντέλα εσωτερικού κεφαλαίου διασφαλίζουν ότι η κατανομή εσωτερικού κεφαλαίου για τον IRRBB λαμβάνεται σωστά υπόψη στην κατανομή του συνολικού εσωτερικού κεφαλαίου και ότι τυχόν παραδοχές σχετικά με τη διαφοροποίηση κινδύνου τεκμηριώνονται και επαληθεύεται τόσο η αξιοπιστία όσο και η σταθερότητά τους, χρησιμοποιώντας ιστορικά δεδομένα κατάλληλα για το κάθε ίδρυμα και τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται. Το κόστος του εσωτερικού κεφαλαίου δύναται να κατανεμηθεί εκ νέου πίσω στις επιχειρηματικές μονάδες και στα προϊόντα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το συνολικό κόστος των υποκείμενων επιχειρηματικών μονάδων ή προϊόντων είναι πλήρως κατανοητό στους υπεύθυνους για τη διαχείρισή του.

24. Για να εξακριβωθεί κατά πόσον θα πρέπει να γίνει κατανομή εσωτερικού κεφαλαίου όσον αφορά τον IRRBB στα καθαρά έσοδα από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία, τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα:

(α) Τη σχετική σημασία των καθαρών εσόδων από τόκους ως προς τα συνολικά καθαρά έσοδα, και κατ'έπекταση τις επιπτώσεις σημαντικών διακυμάνσεων στα καθαρά έσοδα από τόκους από έτος σε έτος,

(β) τα πραγματικά επίπεδα καθαρών εσόδων από τόκους που είναι δυνατόν να επιτευχθούν στο πλαίσιο διαφορετικών σεναρίων (δηλαδή, τον βαθμό στον οποίο το εύρος των περιθωρίων επαρκεί για την απορρόφηση της μεταβλητότητας που προκύπτει από θέσεις σε επιτόκια και μεταβολές στο κόστος των στοιχείων παθητικού),

(γ) το ενδεχόμενο να υποστούν πραγματικές ζημιές σε συνθήκες ακραίων καταστάσεων ή ως αποτέλεσμα μόνιμων μεταβολών στο περιβάλλον της αγοράς —για παράδειγμα, όπου ενδέχεται να καταστεί αναγκαίο να ρευστοποιήσουν θέσεις οι οποίες θεωρούνται μακροπρόθεσμη επένδυση για σταθεροποίηση των μετρικών καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία,

(δ) τη σχετική σημασία των ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίου μέσων (συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων επιτοκίων) εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών, με δυνητικές επιπτώσεις που εμφανίζονται είτε στον λογαριασμό αποτελεσμάτων είτε απευθείας στα ίδια κεφάλαια (π.χ. μέσω λοιπών συνολικών εσόδων) και

(ε) τη διακύμανση των μετρικών καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία, την ισχύ και τη σταθερότητα των ροών μετρήσεων καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία και το επίπεδο εσόδων που απαιτείται για τη δημιουργία

και τη διατήρηση των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ιδρύματα με υψηλό επίπεδο IRRBB που θα μπορούσε, με βάση ένα εύλογο εύρος σεναρίων της αγοράς, να οδηγήσει σε απώλειες, στη μείωση της κανονικής διανομής μερισμάτων ή σε μείωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, διασφαλίζουν ότι διαθέτουν επαρκή κεφάλαια για να ανταπεξέλθουν στις δυσμενείς επιπτώσεις αυτών των σεναρίων.

25. Τα ιδρύματα εξετάζουν το ενδεχόμενο προσαρμογής των αποθεμάτων ασφαλείας εσωτερικού κεφαλαίου όταν από τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που εφαρμόζουν αναδεικνύεται η πιθανότητα μείωσης των καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία (και κατ' επέκταση μείωσης της ικανότητας παραγωγής κεφαλαίου) σε σενάρια ακραίων καταστάσεων.

4.3 Στρατηγική της διακυβέρνησης όσον αφορά τον IRRBB

26. Η στρατηγική IRRBB του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης ανάληψης κινδύνου IRRBB και του περιορισμού του κινδύνου IRRBB, αποτελεί μέρος της συνολικής στρατηγικής, ειδικότερα, των στρατηγικών στόχων και των στόχων ανάληψης κινδύνου, που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το στοιχείο α) Της παρ. 2 του άρθρου 80 του ν. 4261/2014.

27. Η διάθεση ανάληψης κινδύνου IRRBB του ιδρύματος εκφράζεται σε σχέση με τις αποδεκτές επιπτώσεις των μεταβαλλόμενων επιτοκίων και στις δύο μετρικές IRRBB και αποτυπώνεται με όρια. Τα ιδρύματα με σημαντική έκθεση σε κίνδυνο ανοίγματος, κίνδυνο βάσης ή κίνδυνο δικαιώματος προαίρεσης καθορίζουν τη διάθεση ανάληψης κινδύνου σε σχέση με καθεμία από αυτές τις ουσιώδεις υποκατηγορίες του IRRBB.

28. Η συνολική στρατηγική για τον IRRBB περιλαμβάνει την απόφαση σχετικά με το βαθμό στον οποίο το επιχειρηματικό μοντέλο βασίζεται στην παραγωγή καθαρών εσόδων από τόκους μέσω της τεχνικής παραμονής στην καμπύλη των επιτοκίων (riding the yield curve) δηλαδή, με τη χρηματοδότηση στοιχείων ενεργητικού που έχουν σχετικά μακροχρόνια περίοδο ανατιμολόγησης μέσω στοιχείων παθητικού που έχουν σχετικά βραχυχρόνια περίοδο ανατιμολόγησης. Όταν το επιχειρηματικό μοντέλο στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε αυτήν την πηγή καθαρών εσόδων από τόκους, το Διοικητικό Συμβούλιο εξηγεί τη στρατηγική του για τον IRRBB και τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζει να επιβιώσει σε περιόδους επίπλεδων ή ανεστραμμένων καμπυλών απόδοσης.

29. Τα ιδρύματα αξιολογούν δεόντως τις προτάσεις για χρήση νέων προϊόντων ή για συμμετοχή σε νέες δραστηριότητες, στρατηγικές ανάληψης ή αντιστάθμισης κινδύνου, πριν από την απόκτηση ή την εφαρμογή τους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι έχουν προσδιοριστεί οι πόροι που απαιτούνται για την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση του IRRBB που σχετίζεται με το προϊόν ή τη δραστηριότητα, ότι οι προτεινόμενες δραστηριότητες συνάδουν με τη γενική διάθεση ανάληψης κινδύνου του ιδρύματος και ότι έχουν θεσπισθεί διαδικασίες για τον προσδιορισμό, τη μέτρηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των κινδύνων του προτεινόμενου προϊόντος ή

δραστηριότητας. Θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα χαρακτηριστικά IRRBB των εν λόγω νέων προϊόντων και δραστηριοτήτων είναι επαρκώς κατανοητά.

30. Τα ιδρύματα που χρησιμοποιούν παράγωγα μέσα για τον περιορισμό της έκθεσης σε IRRBB κατέχουν την απαραίτητη γνώση και εξειδίκευση. Κάθε ίδρυμα αποδεικνύει ότι κατανοεί τις συνέπειες της αντιστάθμισης μέσω παραγώγων επιτοκίου.

31. Τα ιδρύματα που χρησιμοποιούν μοντέλα συμπεριφοράς για τους πελάτες τους κατά τη μέτρηση του IRRBB διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και εξειδίκευση. Κάθε ίδρυμα αποδεικνύει ότι κατανοεί τις συνέπειες της μοντελοποίησης της συμπεριφοράς της πελατειακής του βάσης.

32. Κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με δραστηριότητες αντιστάθμισης, τα ιδρύματα έχουν επίγνωση των επιπτώσεων των λογιστικών πολιτικών, εντούτοις, η λογιστική αντιμετώπιση δεν πρέπει να καθοδηγεί την προσέγγισή τους για τη διαχείριση του κινδύνου.

33. Τα ιδρύματα που ενοποιούνται διασφαλίζουν ότι οι ρυθμίσεις και οι διαδικασίες εσωτερικής διακυβέρνησης για τη διαχείριση του IRRBB είναι συνεπείς και καλά ενσωματωμένες σε ενοποιημένη και υποενοποιημένη βάση.

4.4 Πλαίσιο και αρμοδιότητες διαχείρισης κινδύνου IRRBB

34. Με σκοπό την ύπαρξη ρυθμίσεων εσωτερικής διακυβέρνησης κατά την έννοια των άρθρων 66 και 80 του ν. 4261/2014, τα ιδρύματα διασφαλίζουν τα ακόλουθα, σε σχέση με τον IRRBB:

(α) ότι το Διοικητικό τους Συμβούλιο φέρει την τελική ευθύνη για την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης του IRRBB, του πλαισίου της διάθεσης ανάληψης κινδύνου του ιδρύματος και του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής του εσωτερικού κεφαλαίου για την επαρκή κάλυψη των κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει τη συνολική στρατηγική IRRBB του ιδρύματος και εγκρίνει τις αντίστοιχες πολιτικές και διαδικασίες. Το Διοικητικό Συμβούλιο, ωστόσο, μπορεί να αναθέσει την παρακολούθηση και τη διαχείριση του IRRBB σε ανώτερα διοικητικά στελέχη, σε εμπειρογνώμονες ή σε επιτροπή διαχείρισης ενεργητικού - παθητικού, υπό τους όρους που διευκρινίζονται κατωτέρω στην παρ. 36.

(β) ότι έχουν θεσπίσει ένα πλαίσιο διαχείρισης IRRBB που καθορίζει σαφώς τις αρμοδιότητες και αποτελείται από ένα σύστημα ορίων, πολιτικές, διαδικασίες και μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων τακτικών επανεξετάσεων και αξιολογήσεων της αποτελεσματικότητας του πλαισίου.

(γ) ότι οι ρυθμίσεις, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί για την αξιολόγηση του IRRBB είναι πλήρεις και αναλογικοί προς τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των εγγενών κινδύνων του επιχειρηματικού μοντέλου και των δραστηριοτήτων του ιδρύματος.

35. Το Διοικητικό Συμβούλιο, ειδικότερα, είναι αρμόδιο για τα ακόλουθα:

(α) Να κατανοεί τη φύση και το επίπεδο της έκθεσης σε IRRBB. Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι υπάρχουν σαφείς οδηγίες σχετικά με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου για το IRRBB με γνώμονα τις επιχειρηματικές στρατηγικές του ιδρύματος,

(β) να διαπιστώνει τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για τον εντοπισμό, τη μέτρηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του IRRBB, σύμφωνα με τις εγκεκριμένες στρατηγικές και πολιτικές. Στο πλαίσιο αυτό, το Διοικητικό Συμβούλιο ή οι εκπρόσωποί του είναι υπεύθυνοι για τον καθορισμό:

(i) Κατάλληλων ορίων για τον IRRBB, συμπεριλαμβανομένου του ορισμού ειδικών διαδικασιών και εγκρίσεων που απαιτούνται για εξαιρέσεις, και την εξασφάλιση της τήρησης των εν λόγω ορίων,

(ii) συστημάτων και προτύπων για τη μέτρηση του IRRBB, την αποτίμηση των θέσεων και την αξιολόγηση της επίδοσης, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών επικαιροποίησης των σεναρίων ακραίων μεταβολών επιτοκίων ή ακραίων καταστάσεων, των παραμέτρων και των βασικών υποκείμενων παραδοχών που καθορίζουν την ανάλυση IRRBB του ιδρύματος,

(iii) ολοκληρωμένης διαδικασίας υποβολής αναφορών και αξιολόγησης IRRBB και

(iv) αποτελεσματικών μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και συστημάτων διοικητικής πληροφόρησης (ΣΔΠ),

(γ) να εγκρίνει σημαντικές πρωτοβουλίες αντιστάθμισης ή ανάληψης κινδύνων πριν από την εφαρμογή. Οι θέσεις που σχετίζονται με τις εσωτερικές μεταβιβάσεις κινδύνων μεταξύ επενδυτικού χαρτοφυλακίου (non-trading book) και χαρτοφυλακίου συναλλαγών (trading book) θα πρέπει να τεκμηριώνονται δεόντως,

(δ) να εποπτεύει την έγκριση, την εφαρμογή και την αναθεώρηση των πολιτικών, διαδικασιών και ορίων διαχείρισης του IRRBB. Το επίπεδο και οι μεταβολές στην έκθεση του ιδρύματος στον IRRBB κοινοποιούνται τακτικά στο Διοικητικό Συμβούλιο, τουλάχιστον ανά τρίμηνο,

(ε) να διασφαλίζει ότι η επικύρωση των μεθόδων μέτρησης IRRBB και η αξιολόγηση του αντίστοιχου κινδύνου υποδείγματος περιλαμβάνονται σε επίσημη διαδικασία πολιτικής, η οποία αναθεωρείται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του,

(στ) να κατανοεί και να αξιολογεί την εκτέλεση των καθηκόντων των εκπροσώπων του όσον αφορά την παρακολούθηση και τον έλεγχο του IRRBB, σύμφωνα με τις πολιτικές που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, με βάση τακτική επισκόπηση έγκαιρων και επαρκώς λεπτομερών πληροφοριών,

(ζ) να κατανοεί τις συνέπειες των στρατηγικών IRRBB του ιδρύματος και τις πιθανές συνδέσεις τους με τον κίνδυνο αγοράς, ρευστότητας, πιστωτικό και λειτουργικό, χωρίς ωστόσο να απαιτείται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να είναι εμπειρογνώμονες στον τομέα. Ορισμένα μέλη πρέπει να έχουν επαρκείς τεχνικές γνώσεις προκειμένου να θέτουν ερωτήματα και να αμφισβητούν ζητήματα στις αναφορές/εκθέσεις που υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Το ίδρυμα ορίζει ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα να διασφαλίζουν ότι τα ανώτερα διοικητικά στελέχη έχουν την ικανότητα να κατανοούν τον IRRBB και σε ό,τι αφορά τη διαχείριση του IRRBB διατίθενται επαρκείς πόροι.

36. Τα ιδρύματα διαθέτουν ρυθμίσεις και διαδικασίες ανάθεσης, για οποιαδήποτε ανάθεση εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου, όσον αφορά την παρακολούθηση

ή διαχείριση του IRRBB, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων:

(α) Πρόσωπα ή επιτροπές στις οποίες έχουν ανατεθεί καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου για την ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών διαχείρισης του IRRBB, όπως ανώτερα διοικητικά στελέχη, εμπειρογνώμονες ή επιτροπή διαχείρισης ενεργητικού - παθητικού προσδιορίζονται και έχουν σαφώς καθορισμένους στόχους από το Διοικητικό Συμβούλιο.

(β) Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής διαχωρισμός αρμοδιοτήτων στη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου για τον IRRBB. Στις λειτουργίες εντοπισμού, μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου του IRRBB ανατίθενται σαφώς προσδιορισμένες αρμοδιότητες, είναι ανεξάρτητες από τις λειτουργίες ανάληψης κινδύνου IRRBB, και αναφέρουν την έκθεση του ιδρύματος σε IRRBB απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του.

(γ) Το ίδρυμα διασφαλίζει ότι οι εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν σαφείς γραμμές εξουσίας στις μονάδες που είναι υπεύθυνες για την ανάληψη κινδύνου IRRBB. Ο διάυλος επικοινωνίας για τη διαβίβαση των οδηγιών των εκπροσώπων στις εν λόγω μονάδες είναι σαφής.

(δ) Το Διοικητικό Συμβούλιο διαπιστώνει ότι η δομή του ιδρύματος επιτρέπει στους εκπροσώπους του να εκτελούν τα καθήκοντά τους και διευκολύνει την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων και διακυβέρνηση. Στο πλαίσιο αυτό, η επιτροπή διαχείρισης ενεργητικού - παθητικού ή ισοδύναμη αυτής, συνεδριάζει τακτικά και η σύνθεσή της αντικατοπτρίζει κάθε σημαντικό τομέα δραστηριότητας που συνδέεται με τον IRRBB. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενθαρρύνει τη συζήτηση σχετικά με τη διαδικασία διαχείρισης του IRRBB, τόσο μεταξύ των μελών και των εκπροσώπων του, όσο και μεταξύ των εκπροσώπων του και άλλων προσώπων εντός του ιδρύματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης διασφαλίζει ότι η τακτική επικοινωνία μεταξύ των τομέων διαχείρισης κινδύνου και στρατηγικού σχεδιασμού διευκολύνει την παρακολούθηση του κινδύνου που προκύπτει από τις μελλοντικές δραστηριότητες.

4.5 Όρια διάθεσης ανάληψης κινδύνου και πολιτικής σχετικά με τον IRRBB

37. Τα ιδρύματα διατυπώνουν τη διάθεσή τους για ανάληψη κινδύνου IRRBB σε σχέση με την έκθεσή τους με βάση τις μετρικές IRRBB. Ειδικότερα:

(α) Τα ιδρύματα διαθέτουν ρητές δηλώσεις διάθεσης ανάληψης κινδύνου, οι οποίες εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εφαρμόζονται μέσω των ολοκληρωμένων πλαισίων διάθεσης ανάληψης κινδύνου, μέσω δηλαδή πολιτικών και διαδικασιών που αφορούν στον περιορισμό και τον έλεγχο του IRRBB.

(β) Το πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου των ιδρυμάτων:

(i) περιγράφει τις κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες, την κατανομή ευθυνών και λογοδοσίας σχετικά με τις αποφάσεις διαχείρισης του IRRBB και

(ii) καταγράφει τα μέσα που είναι ευαίσθητα σε μεταβολές επιτοκίου, τις στρατηγικές αντιστάθμισης κινδύνου και τις δυνατότητες ανάληψης κινδύνου που έχουν εγκριθεί για τον IRRBB.

(γ) Κατά τον καθορισμό της διάθεσης ανάληψης κινδύνου, το ίδρυμα λαμβάνει υπόψη του τους κινδύνους στα καθαρά έσοδα από τόκους, που ενδέχεται να προκύψουν ως αποτέλεσμα της λογιστικής αντιμετώπισης των συναλλαγών εκτός του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Ο κίνδυνος μπορεί να μην περιορίζεται σε έσοδα και έξοδα από τόκους: οι επιπτώσεις των μεταβολών των επιτοκίων στην αγοραία αξία μέσων που, ανάλογα με τη λογιστική αντιμετώπιση, αντανακλώνται, είτε μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης είτε, απευθείας στα ίδια κεφάλαια (π.χ. μέσω λοιπών συνολικών εσόδων), λαμβάνονται υπόψη ξεχωριστά. Τα ιδρύματα λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη τις επιπτώσεις που σχετίζονται με ενσωματωμένα δικαιώματα προαίρεσης στα μέσα εύλογης αξίας υπό διαρκείς ακραίες διακυμάνσεις επιτοκίων και σενάρια ακραίων καταστάσεων. Τα ιδρύματα επίσης λαμβάνουν υπόψη τις δυνητικές επιπτώσεις των παραγώγων επιτοκίων αντιστάθμισης κινδύνου στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσεως εάν η αποτελεσματικότητά τους παρεμποδίζεται από τις μεταβολές των επιτοκίων.

38. Τα ιδρύματα εφαρμόζουν όρια που αποσκοπούν στη διατήρηση της έκθεσής τους σε IRRBB και συνάδουν με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου και τη συνολική τους προσέγγιση για τη μέτρηση του IRRBB και, ιδίως τα ακόλουθα:

(α) Συγκεντρωτικά όρια κινδύνου που διατυπώνουν με σαφήνεια το ύψος του IRRBB που είναι αποδεκτό από το Διοικητικό Συμβούλιο εφαρμόζονται σε ενοποιημένη βάση και, ανάλογα με την περίπτωση, σε επίπεδο επιμέρους συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

(β) Τα όρια ενδέχεται να συνδέονται με συγκεκριμένα σενάρια μεταβολών στα επιτόκια και τη διάρθρωση της καμπύλης επιτοκίων, όπως η αύξηση ή η μείωσή τους ή η μεταβολή του σχήματος της καμπύλης αποδόσεων. Οι διακυμάνσεις των επιτοκίων που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό αυτών των ορίων αντιπροσωπεύουν επαρκώς δυσμενείς αιφνίδιες και ακραίες καταστάσεις, λαμβάνοντας υπόψη την ιστορική μεταβλητότητα των επιτοκίων και τον χρόνο που απαιτείται από τη διοίκηση για τον μετριασμό της έκθεσης σε IRRBB.

(γ) Τα όρια, όπως περιγράφονται στην πολιτική, είναι κατάλληλα όσον αφορά τη φύση, το μέγεθος, την πολυπλοκότητα και την κεφαλαιακή επάρκεια του ιδρύματος, καθώς και την ικανότητά του να μετρά και να διαχειρίζεται τους κινδύνους.

(δ) Ανάλογα με τη φύση των δραστηριοτήτων του ιδρύματος και το επιχειρηματικό του μοντέλο, μπορούν επίσης να προσδιοριστούν επιμέρους όρια για μεμονωμένες επιχειρηματικές μονάδες, χαρτοφυλάκια, τύπους μέσων ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίου, ειδικά μέσα ή ουσιώδεις υποκατηγορίες του IRRBB, όπως ο κίνδυνος ανοίγματος, ο κίνδυνος βάσης και ο κίνδυνος δικαιώματος προαίρεσης.

(ε) Υπάρχουν συστήματα που εξασφαλίζουν ότι οι θέσεις που υπερβαίνουν ή ενδέχεται να υπερβούν τα όρια που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του, λαμβάνουν άμεση προσοχή από τη διοίκηση και ενεργοποιείται η διαδικασία κλιμάκωσης ενεργειών χωρίς καθυστέρηση. Υπάρχει σαφής πολιτική σχετικά με το ποιος θα ενημερώνεται, τον τρόπο με τον

οποίο θα πραγματοποιείται η επικοινωνία και τις ενέργειες που θα ληφθούν ως απάντηση.

(στ) Η αναφορά μετρικών κινδύνου στο Διοικητικό Συμβούλιο ή στους εκπροσώπους του, έχει τουλάχιστον τριμηνιαία συχνότητα και συγκρίνει την τρέχουσα έκθεση σε κίνδυνο με τα όρια της πολιτικής.

39. Θεσπίζεται πλαίσιο για την παρακολούθηση της εξέλιξης των στρατηγικών αντιστάθμισης κινδύνου, που βασίζονται σε μέσα όπως τα παράγωγα και τον έλεγχο των κινδύνων που απορρέουν από αποτίμηση σε τρέχουσες τιμές της αγοράς για μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

4.6 Πολιτικές, διαδικασίες και μηχανισμοί ελέγχου για τον IRRBB

4.6.1 Πολιτικές και διαδικασίες κινδύνου

40. Το Διοικητικό Συμβούλιο, βάσει της συνολικής στρατηγικής του για τον IRRBB, υιοθετεί άρτιες πολιτικές κινδύνου, διαδικασίες και συστήματα που διασφαλίζουν ότι:

(α) Καθορίζονται οι διαδικασίες επικαιροποίησης των σεναρίων για τη μέτρηση και αξιολόγηση του IRRBB,

(β) η προσέγγιση που ακολουθείται στη μέτρηση του IRRBB και οι σχετικές παραδοχές για τη μέτρηση και αξιολόγηση του IRRBB, περιλαμβανομένης της κατανομής του εσωτερικού κεφαλαίου στους κινδύνους IRRBB, είναι κατάλληλες και αναλογικές,

(γ) οι παραδοχές των υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται επανεξετάζονται τακτικά και, αν κρίνεται απαραίτητο, τροποποιούνται,

(δ) καθορίζονται τα πρότυπα για την αξιολόγηση των θέσεων και τη μέτρηση της απόδοσης,

(ε) υφίσταται κατάλληλη τεκμηρίωση και έλεγχος των επιτρεπόμενων στρατηγικών και μέσων αντιστάθμισης και

(στ) καθορίζονται γραμμές δικαιοδοσίας και ευθύνης για τη διαχείριση της έκθεσης στον IRRBB.

41. Οι πολιτικές είναι δεόντως αιτιολογημένες, αξιόπιστες και τεκμηριωμένες και καλύπτουν όλες τις συνιστώσες του IRRBB που είναι σημαντικές με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ιδρύματος. Με την επιφύλαξη της αρχής της αναλογικότητας, στις πολιτικές για τον IRRBB, περιλαμβάνονται:

(α) Η ύπαρξη ξεκάθαρης διαχωριστικής γραμμής μεταξύ των συναλλαγών εκτός και εντός χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Οι εσωτερικές μεταβιβάσεις κινδύνων μεταξύ του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και του χαρτοφυλακίου συναλλαγών τεκμηριώνονται δεόντως και παρακολουθούνται στο πλαίσιο της ευρύτερης παρακολούθησης του IRRBB που προκύπτει από παράγωγα μέσα επιτοκίου.

(β) Ο αναλυτικότερος ορισμός της οικονομικής αξίας και η συνέπειά του ως προς τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για την αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού (π.χ. με βάση την αξία προεξόφλησης των μελλοντικών ταμειακών ροών και με βάση την αξία προεξόφλησης των μελλοντικών καθαρών εσόδων από τόκους) που υιοθετείται για εσωτερική χρήση.

(γ) Ο αναλυτικότερος ορισμός των μετρικών καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία και η συνοχή του ως προς την προσέγγιση του ιδρύ-

ματος για την κατάρτιση χρηματοοικονομικών σχεδίων και χρηματοοικονομικών προβλέψεων που υιοθετούνται για εσωτερική χρήση.

(δ) Το μέγεθος και η μορφή των διαφόρων ασκήσεων αιφνίδιων και μη αναμενόμενων μεταβολών των επιτοκίων που θα χρησιμοποιούνται για τους εσωτερικούς υπολογισμούς του IRRBB.

(ε) Η χρήση προσεγγίσεων μοντελοποίησης εξαρτώμενων (conditional) και μη εξαρτώμενων (unconditional) ταμειακών ροών.

(στ) Η αντιμετώπιση των αναμενόμενων μελλοντικών συναλλαγών που ενδέχεται να προκύψουν από ήδη προσφερόμενα προϊόντα (pipeline transactions) συμπεριλαμβανομένων τυχόν σχετικών θέσεων αντιστάθμισης. Η έκθεση σε αναμενόμενες μελλοντικές συναλλαγές που ενδέχεται να προκύψουν από ήδη προσφερόμενα προϊόντα (π.χ. σε περιπτώσεις που έχει συμφωνηθεί ένα δάνειο και ο πελάτης μπορεί να επιλέξει εάν θα προβεί σε ανάληψη πίστωσης) όπου παρέχεται στην ουσία στον πελάτη ένα δικαίωμα προαίρεσης το οποίο κατά πάσα πιθανότητα θα ασκηθεί όταν οι συνθήκες στην αγορά είναι λιγότερο ευνοϊκές για το ίδρυμα (αρνητική κυρτότητα). Η διαχείριση των αναμενόμενων μελλοντικών συναλλαγών που ενδέχεται να προκύψουν από ήδη προσφερόμενα προϊόντα βασίζεται σε ακριβή δεδομένα σχετικά με τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν και στη μοντελοποίηση των αναμενόμενων αναλήψεων πίστωσης.

(ζ) Η μεθοδολογία εκτίμησης της σωρευτικής έκθεσης σε IRRBB από επιτοκιακά ανοίγματα σε διαφορετικά νομίσματα.

(η) Η μέτρηση και η διαχείριση του κινδύνου βάσης που απορρέει από διαφορετικούς δείκτες επιτοκίων.

(θ) Αν τα μη τοκοφόρα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού εκτός του χαρτοφυλακίου συναλλαγών (συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου και του αποθεματικού) περιλαμβάνονται ή όχι σε υπολογισμούς που επιμετρούν τον IRRBB για τη ΔΑΕΕΚ.

(ι) Η συμπεριφορική αντιμετώπιση των τρεχούμενων λογαριασμών και των λογαριασμών ταμειευτηρίου (δηλαδή, των παραδοχών που αφορούν στη λήξη υποχρεώσεων με βραχυχρόνια συμβατική λήξη αλλά μακροχρόνια συμπεριφορική λήξη).

(ια) Η μέτρηση του IRRBB που προκύπτει από συμπεριφορικά και αυτόματα δικαιώματα προαίρεσης σε στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού, περιλαμβανομένων των επιπτώσεων της κυρτότητας και των μη γραμμικών προφίλ αποπληρωμής.

(ιβ) Ο βαθμός ανάλυσης που χρησιμοποιείται στους υπολογισμούς μέτρησης (π.χ. χρήση συγκεκριμένων χρονικών ζωνών ληκτότητας).

(ιγ) Ο εσωτερικός ορισμός των εμπορικών περιθωρίων και η κατάλληλη μεθοδολογία για τον χειρισμό των εμπορικών περιθωρίων.

42. Όλες οι πολιτικές IRRBB επανεξετάζονται τακτικά, τουλάχιστον ετησίως, και αναθεωρούνται ανάλογα με τις ανάγκες.

43. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης του IRRBB του ιδρύματος παραμένουν κατάλληλες και αξιόπιστες, το Διοικητικό

Συμβούλιο ή οι εκπρόσωποί του οφείλουν να τις επανεξετάζουν υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων των τακτικών αναφορών.

44. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή οι εκπρόσωποί του, διασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες ανάλυσης και διαχείρισης κινδύνου που σχετίζονται με τον IRRBB διεξάγονται από επαρκές και ικανό προσωπικό που διαθέτει τεχνικές γνώσεις και εμπειρία, σύμφωνα με τη φύση και το πεδίο των δραστηριοτήτων του ιδρύματος.

4.6.2 Εσωτερικοί μηχανισμοί ελέγχου

45. Όσον αφορά τις πολιτικές και τις διαδικασίες ελέγχου του IRRBB, τα ιδρύματα διαθέτουν κατάλληλες διαδικασίες έγκρισης, όρια έκθεσης, διαδικασίες επανεξέτασης και άλλους μηχανισμούς σχεδιασμένους ώστε να παρέχουν εύλογη διαβεβαίωση ότι επιτυγχάνονται οι στόχοι διαχείρισης κινδύνου.

46. Τα ιδρύματα διενεργούν τακτικά επανεξετάσεις και αξιολογήσεις των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό συμμορφώνεται με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες. Οι εν λόγω επανεξετάσεις επίσης εστιάζουν σε τυχόν σημαντικές αλλαγές που ενδέχεται να επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών στις συνθήκες της αγοράς, στο προσωπικό, στην τεχνολογία και τις δομές διασφάλισης συμμόρφωσης με τα όρια έκθεσης και διασφαλίζουν ότι υπάρχουν κατάλληλες διαδικασίες κλιμάκωσης σε περιπτώσεις τυχόν υπέρβασης των ορίων. Οι επανεξετάσεις και οι αξιολογήσεις διεξάγονται τακτικά από άτομα ή μονάδες που είναι ανεξάρτητες από την υπό εξέταση λειτουργία. Όταν απαιτούνται αναθεωρήσεις ή βελτιώσεις των μηχανισμών εσωτερικών ελέγχου, υπάρχει ένας εσωτερικός μηχανισμός επανεξέτασης προκειμένου να διασφαλίζεται η έγκαιρη εφαρμογή τους.

47. Τα ιδρύματα αναθέτουν την επανεξέταση των διαδικασιών εντοπισμού, μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου του IRRBB σε ανεξάρτητη υπηρεσία ελέγχου, η οποία μπορεί να είναι είτε εσωτερικός είτε εξωτερικός ελεγκτής, σε τακτική βάση. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εκθέσεις που συντάσσονται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελεγκτές ή άλλους ισοδύναμους εξωτερικούς φορείς τίθενται στη διάθεση των οικείων αρμόδιων αρχών.

4.6.3 Σύστημα πληροφορικής και ποιότητα δεδομένων για τον IRRBB

48. Τα συστήματα πληροφορικής και οι εφαρμογές που χρησιμοποιεί το ίδρυμα για να εκτελεί, να επεξεργάζεται και να καταγράφει λειτουργίες, να εντοπίζει, να μετρά και να συγκεντρώνει την έκθεση σε IRRBB, καθώς και για να παράγει αναφορές, υποστηρίζουν τη διαχείριση του IRRBB εγκαίρως και με ακρίβεια. Ειδικότερα, τα συστήματα:

(α) Συλλέγουν στοιχεία επιτοκιακού κινδύνου για όλα τα ουσιώδη ανοίγματα στον IRRBB του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων αυτών που υπόκεινται σε κίνδυνο ανοίγματος, κίνδυνο βάσης και κίνδυνο δικαιώματος προαίρεσης. Τα δεδομένα αυτά υποστηρίζουν το σύστημα μέτρησης του ιδρύματος για τον εντοπισμό, τη

μέτρηση και τη συγκέντρωση των κύριων πηγών έκθεσης σε IRRBB,

(β) καταγράφουν πλήρως και με σαφήνεια όλες τις συναλλαγές που εκτελεί το ίδρυμα, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά τους ως προς τον IRRBB,

(γ) είναι προσαρμοσμένα στην πολυπλοκότητα και στο πλήθος των συναλλαγών που δημιουργούν IRRBB,

(δ) προσφέρουν επαρκή ευελιξία ώστε να καλύπτουν ένα εύλογο φάσμα σεναρίων αιφνιδίων ή ακραίων καταστάσεων και τυχόν συμπληρωματικών σεναρίων για τον IRRBB,

(ε) παρέχουν στα ιδρύματα τη δυνατότητα επιμέτρησης, αξιολόγησης και παρακολούθησης της συνεισφοράς των επιμέρους συναλλαγών στη συνολική τους έκθεση,

(στ) είναι σε θέση να υπολογίζουν τις μετρικές IRRBB (δηλαδή, την οικονομική αξία και τις μετρικές καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία), καθώς και άλλες μετρικές του IRRBB που ορίζονται από τις αρμόδιες αρχές τους, βάσει των σεναρίων ακραίων μεταβολών των επιτοκίων ή ακραίων καταστάσεων που αναφέρονται στις ενότητες 5.3 και 5.4.

(ζ) είναι επαρκώς ευέλικτα ώστε να ενσωματώνουν περιορισμούς που επιβάλλονται από τους εποπτικούς φορείς στις παραδοχές παραμέτρων εσωτερικού κινδύνου των ιδρυμάτων.

49. Το σύστημα πληροφορικής και συναλλαγών καταγράφει το προφίλ ανατιμολόγησης, τα χαρακτηριστικά του επιτοκίου (συμπεριλαμβανομένου του περιθωρίου) και των δικαιωμάτων προαίρεσης των προϊόντων, προκειμένου να διευκολύνεται η μέτρηση του κινδύνου ανοίγματος, του κινδύνου βάσης και του κινδύνου δικαιώματος προαίρεσης. Ειδικότερα, το σύστημα συναλλαγών συγκεντρώνει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την ημερομηνία (ή τις ημερομηνίες) ανατιμολόγησης μιας δεδομένης συναλλαγής, το είδος επιτοκίου ή τον δείκτη επιτοκίου, τυχόν δικαιώματα προαίρεσης (συμπεριλαμβανομένης της πρόωρης εξόφλησης ή επαναγοράς) και τις προμήθειες που σχετίζονται με την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων. Τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση του IRRBB αποτυπώνουν τα χαρακτηριστικά του IRRBB όλων των προϊόντων. Τα συστήματα επίσης επιτρέπουν τον διαχωρισμό των επιπτώσεων των επιμέρους IRRBB μέσω και χαρτοφυλακίων σε επίπεδο κινδύνου επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

50. Όσον αφορά τα σύνθετα προϊόντα, ιδίως τα δομημένα προϊόντα, το σύστημα καταγραφής των συναλλαγών συγκεντρώνει πληροφορίες σχετικά με τα χωριστά μέρη του προϊόντος και αποτυπώνει τα χαρακτηριστικά τους ως προς τον IRRBB (π.χ. τα χαρακτηριστικά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, ομαδοποιημένα με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά όπως ημερομηνία ανατιμολόγησης ή ύπαρξη δικαιώματος προαίρεσης). Το ίδρυμα διασφαλίζει ότι το σύστημα πληροφορικής μπορεί να συμβαδίζει με την εισαγωγή νέων προϊόντων.

51. Υπάρχουν επαρκείς οργανωτικές δικλείδες ασφαλείας των συστημάτων πληροφορικής προκειμένου να εμποδίζεται η καταστροφή των δεδομένων που χρησιμοποιούνται από τα συστήματα υπολογιστών και τις

εφαρμογές IRRBB και να ελέγχονται οι μεταβολές στην κωδικοποίηση των εν λόγω εφαρμογών, προκειμένου να διασφαλίζεται, ειδικότερα:

(α) Η αξιοπιστία των δεδομένων που εισάγονται και η ακεραιότητα των συστημάτων επεξεργασίας των υποδείγμάτων για τον IRRBB,

(β) η ελαχιστοποίηση της πιθανότητας σφαλμάτων στο σύστημα πληροφορικής, συμπεριλαμβανομένων των σφαλμάτων που προκύπτουν κατά την επεξεργασία και συγκέντρωση των δεδομένων και

(γ) η λήψη κατάλληλων μέτρων εάν υπάρξουν διαταραχές ή πτωτικές τάσεις στην αγορά.

52. Οι μετρικές κινδύνου βασίζονται σε αξιόπιστα εσωτερικά δεδομένα και δεδομένα αγοράς. Τα ιδρύματα ελέγχουν διεξοδικά την ποιότητα των εξωτερικών πηγών πληροφοριών που χρησιμοποιούν για την κατάρτιση των βάσεων ιστορικών δεδομένων των επιτοκίων, καθώς και τη συχνότητα με την οποία ενημερώνονται οι βάσεις δεδομένων.

53. Προκειμένου να διασφαλίζεται η υψηλή ποιότητα των δεδομένων, τα ιδρύματα εφαρμόζουν κατάλληλες διαδικασίες ώστε να διασφαλίζεται η ορθότητα των δεδομένων που εισάγονται στο σύστημα πληροφορικής. Η εισαγωγή δεδομένων είναι αυτοματοποιημένη, κατά το δυνατό, ώστε να μειώνονται τα σφάλματα λόγω χειροκίνητης εισαγωγής δεδομένων και η χαρτογράφηση των δεδομένων επανεξετάζεται περιοδικά και ελέγχεται σε σχέση με την εγκεκριμένη έκδοση του μοντέλου δεδομένων. Επιπλέον, υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση των κυριότερων πηγών δεδομένων που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία μέτρησης κινδύνου του ιδρύματος. Επίσης, τα ιδρύματα υιοθετούν κατάλληλους μηχανισμούς ώστε να επαληθεύεται η ορθότητα της διαδικασίας συγκεντρώνσης δεδομένων και η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων του υποδείγματος. Οι εν λόγω μηχανισμοί, επιβεβαιώνουν την ακρίβεια και την αξιοπιστία των δεδομένων.

54. Όταν τα ιδρύματα ταξινομούν τις ταμειακές ροές σε διαφορετικές ζώνες ληκτότητας (π.χ. ανάλυση ανοίγματος) ή ορίζουν τις ταμειακές ροές σε διαφορετικά σημεία ληκτότητας για να αντανakλούν τις διαφορετικές διάρκειες της καμπύλης επιτοκίου, τα κριτήρια ταξινόμησης παραμένουν σταθερά με την πάροδο του χρόνου προκειμένου να επιτρέπεται η ουσιαστική σύγκριση των αριθμητικών στοιχείων που αφορούν τους κινδύνους μεταξύ διαφορετικών περιόδων.

55. Τα ιδρύματα εντοπίζουν τις πιθανές αιτίες για αποκλίσεις και παρατυπίες που ενδέχεται να προκύψουν κατά την επεξεργασία των δεδομένων. Τα ιδρύματα εφαρμόζουν διαδικασίες για το χειρισμό αυτών των αποκλίσεων και παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών για την αμοιβαία εναρμόνιση των θέσεων, προκειμένου να εξαλειφθούν οι εν λόγω αποκλίσεις και παρατυπίες.

56. Τα ιδρύματα δημιουργούν κατάλληλες διαδικασίες για να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα με τα οποία τροφοδοτούνται τα υποδείγματα που επιμετρούν τον IRRBB σε όλες τις οντότητες του ομίλου, συνάδουν με τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για σκοπούς χρηματοοικονομικού σχεδιασμού.

4.6.4 Εσωτερικές αναφορές

57. Τα εσωτερικά συστήματα παραγωγής αναφορών κινδύνων των ιδρυμάτων παρέχουν έγκαιρη, ακριβή και ολοκληρωμένη πληροφόρηση όσον αφορά την έκθεσή τους στον IRRBB. Η συχνότητα των εσωτερικών αναφορών είναι τουλάχιστον τριμηνιαία.

58. Οι εσωτερικές αναφορές υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του περιέχοντας πληροφορίες σε σχετικά επίπεδα συγκέντρωσης (ανά επίπεδο ενοποίησης και νόμισμα) και επανεξετάζονται τακτικά. Οι πληροφορίες που περιέχονται στις αναφορές, είναι προσαρμοσμένες στο συγκεκριμένο επίπεδο διοίκησης (π.χ. Διοικητικό Συμβούλιο, ανώτερα διοικητικά στελέχη) και στην ειδική κατάσταση του ιδρύματος και του οικονομικού περιβάλλοντος.

59. Οι αναφορές για τον IRRBB παρέχουν συγκεντρωτικές πληροφορίες, καθώς και επαρκή υποστηρικτικά λεπτομερή στοιχεία, ώστε, το Διοικητικό Συμβούλιο ή η εκπρόσωποί του να είναι σε θέση να αξιολογήσουν την ευαισθησία του ιδρύματος σε μεταβολές των συνθηκών της αγοράς και σε λοιπούς σημαντικούς παράγοντες κινδύνου. Το περιεχόμενο των αναφορών αποτυπώνει μεταβολές στο προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και στο οικονομικό περιβάλλον και συγκρίνει την τρέχουσα έκθεση σε κίνδυνο, με τα αντίστοιχα όρια που καθορίζονται στην πολιτική.

60. Οι αναφορές για τον IRRBB περιλαμβάνουν, σε τακτική βάση, τα αποτελέσματα των αναθεωρήσεων και ελέγχων των υποδειγμάτων, καθώς και συγκρίσεις προηγούμενων προβλέψεων ή εκτιμήσεων κινδύνου με πραγματικά αποτελέσματα με σκοπό την άντληση πληροφοριών για πιθανές ελλείψεις στην ανάπτυξη των υποδειγμάτων. Ειδικότερα, τα ιδρύματα αξιολογούν τις εκτιμώμενες ζημιές λόγω πρόωρων αποπληρωμών σε σχέση με τις ιστορικές πραγματοποιηθείσες ζημιές. Τα χαρτοφυλάκια που μπορεί να επηρεάζονται από σημαντικές διακυμάνσεις των τρεχουσών τιμών της αγοράς προσδιορίζονται με σαφήνεια και οι επιπτώσεις παρακολουθούνται εντός του συστήματος διοικητικής πληροφόρησης (MIS) του ιδρύματος και υπόκεινται σε εποπτεία αντίστοιχη των άλλων χαρτοφυλακίων που εκτίθενται σε κίνδυνο αγοράς.

61. Μολονότι οι τύποι αναφορών που καταρτίζονται για το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του ποικίλλουν, ανάλογα με τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου του ιδρύματος, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα, λαμβάνοντας υπόψη τις ως άνω παρ. 59 και 60:

(α) Συνοπτικές περιγραφές των συγκεντρωτικών ανοιγμάτων του ιδρύματος στον κίνδυνο IRRBB, περιλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με θέσεις που υπόκεινται σε κίνδυνο ανοίγματος, κίνδυνο βάσης και κίνδυνο δικαιώματος προαίρεσης. Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, οι ταμειακές ροές και οι στρατηγικές που καθορίζουν το επίπεδο και την κατεύθυνση του IRRBB προσδιορίζονται και επεξηγούνται.

(β) Αναφορές που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση του ιδρύματος με όρια και πολιτικές.

(γ) Βασικές παραδοχές και παραμέτρους μοντελοποίησης, όπως τα χαρακτηριστικά των καταθέσεων μη τακτής

λήξης (non-maturity deposits (NMD)), οι πρόωρες αποπληρωμές σε δάνεια σταθερού επιτοκίου, οι πρόωρες αναλήψεις προθεσμιακών καταθέσεων, οι εκταμιεύσεις που σχετίζονται με γραμμές χορήγησης πιστώσεων, η άθροιση των αποτελεσμάτων ανά νόμισμα και ο χειρισμός των εμπορικών περιθωρίων.

(δ) Λεπτομέρειες σχετικά με τις επιπτώσεις των βασικών παραδοχών μοντελοποίησης στις μετρικές του IRRBB, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών των παραδοχών σε διάφορα σενάρια επιτοκίων.

(ε) Λεπτομέρειες σχετικά με τις επιπτώσεις των επιτοκιακών παραγώνων στις μετρικές του IRRBB.

(στ) Λεπτομέρειες σχετικά με τις επιπτώσεις των μέσων εύλογης αξίας, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού επιπέδου 3, στις μετρήσεις του IRRBB.

(ζ) Τα αποτελέσματα των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων όπως αναφέρονται στην ενότητα 5.4, των αιφνίδιων διακυμάνσεων όπως αναφέρονται στην ενότητα 5.3, των εποπτικών δοκιμών ακραίων τιμών όπως αναφέρονται στο άρθρο 90 του ν. 4261/2014 καθώς και αξιολογήσεις ευαισθησίας σε βασικές παραδοχές και παραμέτρους.

(η) Συνόψεις των επανεξετάσεων των πολιτικών, των διαδικασιών, και της επάρκειας των συστημάτων μέτρησης του IRRBB, συμπεριλαμβανομένων τυχόν ευρημάτων εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτών ή άλλων ισοδύναμων εξωτερικών μερών (όπως σύμβουλοι).

62. Βάσει των εν λόγω αναφορών, το Διοικητικό Συμβούλιο ή η εκπρόσωποί του είναι σε θέση να αξιολογούν την ευαισθησία του ιδρύματος στις μεταβολές των συνθηκών της αγοράς και σε λοιπούς σημαντικούς παράγοντες κινδύνου, με ειδική αναφορά σε χαρτοφυλάκια που θα μπορούσαν ενδεχομένως να επηρεαστούν από σημαντικές διακυμάνσεις των τρεχουσών τιμών της αγοράς.

63. Το εσωτερικό σύστημα μέτρησης παράγει αναφορές σε τέτοια μορφή που επιτρέπει στα διάφορα επίπεδα διοίκησης του ιδρύματος να κατανοούν εύκολα τις αναφορές και να λαμβάνουν τις κατάλληλες αποφάσεις εγκαίρως. Οι αναφορές αποτελούν τη βάση για την τακτική παρακολούθηση του κατά πόσον το ίδρυμα λειτουργεί σύμφωνα με τη στρατηγική του και τα όρια κινδύνου επιτοκίου που έχει υιοθετήσει.

4.6.5 Διακυβέρνηση υποδείγματος

64. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν ότι η επικύρωση των μεθόδων μέτρησης IRRBB —που επανεξετάζονται και επικυρώνονται ανεξάρτητα από την ανάπτυξή τους— και η αξιολόγηση του αντίστοιχου κινδύνου υποδείγματος περιλαμβάνονται σε επίσημη διαδικασία πολιτικής η οποία αναθεωρείται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του. Η πολιτική είναι ενσωματωμένη στις διαδικασίες διακυβέρνησης για τη διαχείριση κινδύνου υποδείγματος και διευκρινίζει:

(α) Τους διοικητικούς ρόλους καθορίζοντας ποιος είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη, την επικύρωση, την τεκμηρίωση, την εφαρμογή και τη χρήση των υποδειγμάτων και

(β) τις αρμοδιότητες εποπτείας του υποδείγματος καθώς και τις πολιτικές που περιλαμβάνουν την αρχική

ανάπτυξη και τις διαδικασίες συνεχούς επικύρωσης, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, την έγκριση, τον έλεγχο της έκδοσης, τις διαδικασίες εξαίρεσης, κλιμάκωσης, τροποποίησης και απόσυρσης.

65. Το πλαίσιο επικύρωσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα πέντε βασικά στοιχεία:

(α) Αξιολόγηση της εννοιολογικής και μεθοδολογικής αξιοπιστίας, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων τεκμηρίωσης κατά την ανάπτυξη του υποδείγματος,

(β) συνεχή παρακολούθηση των υποδείγματων, συμπεριλαμβανομένης διαδικασίας επαλήθευσης και συγκριτικής αξιολόγησης,

(γ) ανάλυση αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένων εκ των υστέρων ελέγχων των βασικών εσωτερικών παραμέτρων (π.χ. σταθερότητα καταθέσεων, ποσοστά πρόωρης αποπληρωμής δανείων, πρόωρη απόσυρση καταθέσεων, τιμολόγηση μέσω ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίου),

(δ) λεπτομερή αξιολόγηση των τυχόν απόψεων και γνωμοδοτήσεων εμπειρογνομόνων, που έχουν χρησιμοποιηθεί σε εσωτερικά υποδείγματα και

(ε) επικύρωση παραδοχών διαφοροποίησης.

66. Κατά τη διενέργεια των επικυρώσεων, τόσο των προβλεπόμενων κατά την αρχική ανάπτυξη όσο και εκείνων που πραγματοποιούνται σε συνεχή βάση, η πολιτική καθιερώνει μια ιεραρχική διαδικασία για τον προσδιορισμό της αξιοπιστίας του κινδύνου υποδείγματος με βάση τόσο τις ποσοτικές όσο και τις ποιοτικές διαστάσεις, όπως το μέγεθος, την επίπτωση, τις προηγούμενες επιδόσεις και την τεχνογνωσία του προσωπικού σε σχέση με την τεχνική μοντελοποίησης που χρησιμοποιείται.

67. Η διαχείριση του κινδύνου υποδείγματος για τις μετρικές του IRRBB ακολουθεί μια ολιστική προσέγγιση με αφετηρία την παρακίνηση, ανάπτυξη, και εφαρμογή από ιδιοκτήτες και χρήστες υποδειγμάτων. Πριν από τη λήψη εσωτερικής έγκρισης για χρήση, η διαδικασία προσδιορισμού των εισαγόμενων παραμέτρων, των παραδοχών, των μεθοδολογιών μοντελοποίησης και των αποτελεσμάτων επανεξετάζεται και επικυρώνεται ανεξάρτητα από την ανάπτυξη υποδειγμάτων κινδύνου IRRBB.

68. Τα αποτελέσματα επανεξέτασης και επικύρωσης καθώς και τυχόν συστάσεις σχετικά με τη χρήση του υποδείγματος υποβάλλονται και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του. Μετά την έγκριση, το υπόδειγμα υπόκειται σε συνεχή επανεξέταση, επαλήθευση της διαδικασίας και επικύρωση σε συχνότητα που συνάδει με το επίπεδο κινδύνου υποδείγματος που έχει καθοριστεί και εγκρίθηκε από το ίδρυμα.

69. Η συνεχής διαδικασία επανεξέτασης καθορίζει ένα σύνολο γεγονότων ενεργοποίησης (ρήτρες) που υποχρεώνουν τους αρμόδιους επανεξέτασης των υποδειγμάτων να ενημερώνουν έγκαιρα το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του, προκειμένου να προσδιοριστούν οι διορθωτικές ενέργειες και οι περιορισμοί στη χρήση του υποδείγματος. Κατά περίπτωση, παρέχονται, σαφείς εξουσιοδοτήσεις ελέγχου της έκδοσης του υποδείγματος στους ιδιοκτήτες του υποδείγματος.

70. Με βάση τις παρατηρήσεις και τις νέες πληροφορίες που αποκτώνται με την πάροδο του χρόνου, ένα

εγκεκριμένο υπόδειγμα μπορεί να τροποποιηθεί ή να αποσυρθεί. Τα ιδρύματα διαμορφώνουν πολιτικές για τη μετάβαση μεταξύ υποδειγμάτων, συμπεριλαμβανομένων εξουσιοδοτήσεων για αλλαγές και έλεγχο της έκδοσης, καθώς και της τεκμηρίωσης.

71. Τα ιδρύματα μπορούν να βασίζονται στα υποδείγματα IRRBB τρίτων για τη διαχείριση και τον έλεγχο του IRRBB, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω υποδείγματα έχουν προσαρμοστεί κατάλληλα ούτως ώστε να αποτυπώνουν τα ειδικά χαρακτηριστικά του εκάστοτε ιδρύματος. Τα ιδρύματα κατανοούν πλήρως τις αναλύσεις, παραδοχές, και μεθόδους στις οποίες βασίζονται τα υποδείγματα των τρίτων μερών και διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω υποδείγματα ενσωματώνονται επαρκώς στα συνολικά συστήματα και στις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου του ιδρύματος. Σε περιπτώσεις που τρίτα μέρη παρέχουν στοιχεία για δεδομένα της αγοράς, συμπεριφορικές παραδοχές ή παραμετροποιήσεις των ρυθμίσεων του υποδείγματος, το ίδρυμα εφαρμόζει διαδικασία προκειμένου να καθορίζει εάν τα ανωτέρω είναι εύλογα για το ίδιο το ίδρυμα και για τα χαρακτηριστικά κινδύνου των δραστηριοτήτων του. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν ότι υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση σχετικά με τη χρήση υποδειγμάτων τρίτων μερών, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε συγκεκριμένης προσαρμογής.

72. Οι παράμετροι του μοντέλου ή οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται, είτε προέρχονται από εσωτερικές διαδικασίες εκτίμησης είτε από τρίτα μέρη, περιλαμβάνονται στη διαδικασία επικύρωσης. Το ίδρυμα τεκμηριώνει και επεξηγεί τις επιλογές προδιαγραφών υποδείγματος ως μέρος της διαδικασίας επικύρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Μέτρηση του IRRBB από εσωτερικό σύστημα του ιδρύματος

5.1 Γενική προσέγγιση όσον αφορά τη μέτρηση του IRRBB

73. Τα ιδρύματα εφαρμόζουν αξιόπιστα εσωτερικά συστήματα μέτρησης (IMs) που συνυπολογίζουν όλες τις συνιστώσες και πηγές του IRRBB που σχετίζονται με το επιχειρηματικό μοντέλο του ιδρύματος.

74. Τα ιδρύματα μετρούν την έκθεσή τους σε IRRBB όσον αφορά τις πιθανές μεταβολές τόσο στην οικονομική αξία όσο και στα καθαρά έσοδα από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία. Τα ιδρύματα χρησιμοποιούν συμπληρωματικά χαρακτηριστικά των μετρικών IRRBB προκειμένου να καταγράψουν την πολύπλοκη φύση του IRRBB σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα. Ειδικότερα, τα ιδρύματα επιμετρούν και παρακολουθούν (i) τη συνολική επίπτωση των βασικών παραδοχών μοντελοποίησης στη μέτρηση του IRRBB υπό διαφορετικές μετρικές IRRBB και (ii) τον IRRBB των παραγώγων επιτοκίου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου τους, εφόσον καθίσταται σχετικός στο πλαίσιο του επιχειρηματικού μοντέλου.

75. Αν τα εμπορικά περιθώρια (commercial margins) και άλλα στοιχεία περιθωρίου εξαιρούνται από τις μετρικές οικονομικής αξίας, τα ιδρύματα (i) χρησιμοποιούν διαφανή μεθοδολογία για τον προσδιορισμό του επιτοκίου χωρίς κίνδυνο κατά την έναρξη κάθε μέσου και (ii)

χρησιμοποιούν μεθοδολογία που εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ευαίσθητα σε μεταβολές επιτοκίου, μέσα και σε όλες τις επιχειρηματικές μονάδες.

76. Κατά τον υπολογισμό των μετρικών καθαρών εσόδων από τόκους για την αξιολόγηση της έκθεσης σε IRRBB, τα ιδρύματα συμπεριλαμβάνουν τα εμπορικά περιθώρια.

77. Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (μετά την αφαίρεση των προβλέψεων) ως μέσα ευαίσθητα σε μεταβολές επιτοκίου και αντικατοπτρίζουν τις αναμενόμενες ταμειακές ροές και τον χρονισμό τους.

78. Κατά τη μέτρηση της έκθεσής τους σε IRRBB, τα ιδρύματα δεν βασίζονται αποκλειστικά στον υπολογισμό και τα αποτελέσματα των εποπτικών δοκιμών ακραίων τιμών που περιγράφονται στο άρθρο 90 του ν. 4261/2014 ή σε οποιαδήποτε συμπληρωματική δοκιμή ακραίων τιμών που αναπτύχθηκε από την αρμόδια αρχή, αλλά αναπτύσσουν και χρησιμοποιούν τις δικές τους παραδοχές και μεθόδους υπολογισμού. Ωστόσο, οι εποπτικές δοκιμές ακραίων τιμών πρέπει να ενσωματώνονται πλήρως στο εσωτερικό πλαίσιο διαχείρισης του IRRBB και να χρησιμοποιούνται ως συμπληρωματικά εργαλεία για τη μέτρηση της έκθεσης στον IRRBB.

5.2 Μέθοδοι μέτρησης του IRRBB

79. Τα ιδρύματα δεν βασίζονται σε μια μεμονωμένη μετρική κινδύνου, αντιθέτως χρησιμοποιούν το εύρος των ποσοτικών εργαλείων και υποδείγματων που αντιστοιχεί στη συγκεκριμένη έκθεση κινδύνου τους. Για τον σκοπό αυτό, τα ιδρύματα εξετάζουν την εφαρμογή των μεθόδων που περιέχονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας Πράξης, χωρίς όμως να περιορίζονται σε αυτές, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι διάφορες πτυχές του κινδύνου επιτοκίου καλύπτονται επαρκώς.

80. Το ίδρυμα κατανοεί πλήρως τους περιορισμούς κάθε ποσοτικού εργαλείου και υποδείγματος που χρησιμοποιεί και λαμβάνει υπόψη του αυτούς τους περιορισμούς κατά τη διαδικασία διαχείρισης του IRRBB. Κατά την αξιολόγηση του IRRBB, τα ιδρύματα έχουν επίγνωση των κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν ως αποτέλεσμα της λογιστικής αντιμετώπισης των συναλλαγών του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

81. Τα ιδρύματα εντοπίζουν και μετρούν όλες τις συνιστώσες του IRRBB. Για να εντοπίζουν τις διαφορετικές συνιστώσες του IRRBB, τα ιδρύματα εξετάζουν τουλάχιστον τις προσεγγίσεις που περιλαμβάνονται στον παρακάτω Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Εντοπισμός των επιμέρους συνιστωσών του επιτοκιακού κινδύνου στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Συνιστώσα	Μέθοδος	Τομέας εστίασης
Κίνδυνος ανοίγματος	Ανάλυση ανοίγματος	Ο όγκος των αναντιστοιχιών ανοιγμάτων στις διαφορετικές χρονικές ζώνες.
	Μερική σταθμισμένη διάρκεια για τον κίνδυνο καμπύλης απόδοσης	Η διασπορά και η συγκέντρωση των αναντιστοιχιών ανοιγμάτων στις διαφορετικές χρονικές ζώνες.
Κίνδυνος βάσης	Απογραφή των χρηματοοικονομικών μέσων σε ομάδες βάσει διαφορετικών επιτοκίων	Χρήση παραγώγων και λοιπών μέσων αντιστάθμισης με διαφορετικούς επιτοκιακούς δείκτες, κυρτότητα και διαφορές στη χρονική στιγμή που δεν λαμβάνονται υπόψη από την ανάλυση ανοίγματος.
Κίνδυνος δικαιώματος προαίρεσης (αυτόματα και συμπεριφορικά δικαιώματα προαίρεσης)	Απογραφή όλων των μέσων που έχουν ενσωματωμένα ή ρητά δικαιώματα προαίρεσης	Συμπεριφορικά δικαιώματα προαίρεσης: Ο όγκος των ενυπόθηκων δανείων, των τρεχούμενων λογαριασμών, των λογαριασμών ταμειευτηρίου και των καταθέσεων όπου ο πελάτης έχει δικαίωμα να αποκλίνει από τη συμβατική λήξη, ο όγκος των αδιάθετων ορίων (commitments) για παροχή δανείων όπου οι εκταμιεύσεις από τους πελάτες είναι ευαίσθητες σε μεταβολές επιτοκίου. Αυτόματα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου: Ανώτατα και κατώτατα όρια ενσωματωμένα σε στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, δικαιώματα προαίρεσης επί συμφωνιών ανταλλαγής ή δικαιώματα προπληρωμής ενσωματωμένα σε στοιχεία ενεργητικού και παθητικού χονδρικής και ρητά ανώτατα και κατώτατα όρια και δικαιώματα προαίρεσης επί συμφωνιών ανταλλαγής.

82. Για τη μέτρηση και την παρακολούθηση του IRRBB, τα ιδρύματα χρησιμοποιούν τουλάχιστον μία μετρική καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές της αγοραίας αξίας και τουλάχιστον μία μετρική της οικονομικής αξίας οι οποίες, σε συνδυασμό, καταγράφουν όλες τις συνιστώσες του IRRBB. Τα μεγάλα ιδρύματα με διασυσνοριακές δραστηριότητες, δηλαδή τα ιδρύματα των κατηγοριών 1 και 2 των κατευθυντήριων γραμμών για την Εποπτική Δια-

δικασία Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ) και τα ιδρύματα με πολύπλοκα ή εξελιγμένα επιχειρηματικά μοντέλα χρησιμοποιούν πολλαπλές μεθόδους μέτρησης για τον IRRBB, όπως διευκρινίζεται περαιτέρω στο Παράρτημα II της παρούσας Πράξης.

5.3 Σενάρια αιφνίδιων διακυμάνσεων επιτοκίου για συνεχή διαχείριση

83. Τα ιδρύματα επιμετρούν τακτικά, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση, αλλά και συχνότερα σε περιόδους αυξημένης μεταβλητότητας των επιτοκίων ή αυξημένων επιπέδων IRRBB, την έκθεσή τους στον IRRBB, στο πλαίσιο των διαφόρων μετρικών ποσοτικοποίησης του IRRBB, υπό ποικίλα σενάρια αιφνίδιων διακυμάνσεων επιτοκίου για α) πιθανές μεταβολές στο επίπεδο και το σχήμα των καμπυλών απόδοσης επιτοκίων και β) μεταβολές στη σχέση μεταξύ διαφορετικών επιτοκίων (π.χ. κίνδυνος βάσης).

84. Τα ιδρύματα εξετάζουν την εφαρμογή προσέγγισης μοντελοποίησης εξαρτώμενων ή μη εξαρτώμενων ταμειακών ροών. Τα μεγάλα και πιο σύνθετα ιδρύματα, ιδιαίτερα τα ιδρύματα που εμπίπτουν στις κατηγορίες 1 και 2 των κατευθυντήριων γραμμών για την ΕΔΕΑ, επίσης λαμβάνουν υπόψη σενάρια στο πλαίσιο των οποίων αφενός υπολογίζεται διαφορετική πορεία των επιτοκίων και αφετέρου ορισμένες από τις παραδοχές (π.χ. σε σχέση με τη συμπεριφορά, τη συνεισφορά στον κίνδυνο, και το μέγεθος και τη σύνθεση του ισολογισμού) αποτελούν οι ίδιες συνάρτηση των μεταβαλλόμενων επιπέδων των επιτοκίων.

85. Τα ιδρύματα αξιολογούν τα ανοίγματα σε κάθε νόμισμα στο οποίο διατηρούν θέσεις. Όσον αφορά την ουσιώδη έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο, τα σενάρια αιφνίδιων διακυμάνσεων επιτοκίου συνδέονται με το εκάστοτε νόμισμα και συνάδουν με τα υποκείμενα οικονομικά χαρακτηριστικά. Στο πλαίσιο του εσωτερικού συστήματος μέτρησης IRRBB (IMS), σενάρια αιφνίδιων διακυμάνσεων επιτοκίου που συνδέονται με το εκάστοτε νόμισμα, εξετάζονται τουλάχιστον για κάθε νόμισμα στις περιπτώσεις που η λογιστική αξία των χρηματοπιστωτικών στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού που εκφράζονται σε αυτό το νόμισμα, ανέρχονται τουλάχιστον στο 5% του συνόλου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού εκτός του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, ή και σε λιγότερο από το 5%, αν το άθροισμα των χρηματοπιστωτικών στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό είναι χαμηλότερο από το 90% του συνόλου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (εξαιρουμένων των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων) ή παθητικού εκτός του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Τα ιδρύματα συμπεριλαμβάνουν στα εσωτερικά συστήματα μέτρησής τους, μεθόδους για τη συνάθροιση του IRRBB σε διαφορετικά νομίσματα. Σε περιπτώσεις που τα ιδρύματα χρησιμοποιούν παραδοχές σχετικά με τις εξαρτήσεις μεταξύ επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα, πρέπει να έχουν το απαιτούμενο επίπεδο τεχνογνωσίας και εξειδίκευσης για τον σκοπό αυτό. Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις των παραδοχών σχετικά με τις εξαρτήσεις μεταξύ επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα.

86. Κατά την επιλογή σεναρίων αιφνίδιων διακυμάνσεων επιτοκίου, τα ιδρύματα εξετάζουν τα ακόλουθα:

(α) Ότι τα σενάρια αιφνίδιων διακυμάνσεων επιτοκίου που αναπτύσσουν εσωτερικά είναι ανάλογα της φύσης, της κλίμακας και της πολυπλοκότητας των δραστηριοτήτων τους, καθώς και του προφίλ κινδύνου τους, λαμβάνοντας υπόψη αιφνίδιες και σταδιακές, παράλληλες και μη, μετατοπίσεις και μεταβολές στις καμπύλες αποδόσεων. Τα σενάρια βασίζονται στις ιστορικές διακυμάνσεις και τη συμπεριφορά των επιτοκίων, αλλά και σε προσομοιώσεις των μελλοντικών επιτοκίων.

(β) Σενάρια επιτοκίου που αντανακλούν μεταβολές στις σχέσεις μεταξύ βασικών επιτοκίων της αγοράς με σκοπό την αντιμετώπιση του κινδύνου βάσης.

(γ) Τα προβλεπόμενα σενάρια ακραίων διακυμάνσεων επιτοκίου, όπως αναφέρονται στο άρθρο 90 του ν. 4261/2014.

(δ) Τυχόν συμπληρωματικά σενάρια αιφνίδιων διακυμάνσεων επιτοκίου που απαιτούνται από τους επόπτες.

(ε) Την εγκυρότητα των παραδοχών διαφοροποίησης σε συνθήκες ακραίων μεταβολών και

(στ) Σε περιβάλλοντα χαμηλών επιτοκίων, τα ιδρύματα επίσης εξετάζουν αρνητικά σενάρια επιτοκίων και τη δυνατότητα ασύμμετρων επιδράσεων των αρνητικών επιτοκίων στα ευαίσθητα σε μεταβολές επιτοκίου μέσα.

87. Τα αποτελέσματα των σεναρίων αιφνίδιων διακυμάνσεων τροφοδοτούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο κατάλληλο επίπεδο διοίκησης. Αυτό αφορά σε στρατηγικές ή επιχειρηματικές αποφάσεις, την κατανομή του εσωτερικού κεφαλαίου και τις αποφάσεις διαχείρισης κινδύνου από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του. Τα αποτελέσματα λαμβάνονται επίσης υπόψη κατά τον καθορισμό και την επανεξέταση των πολιτικών και των ορίων για τον IRRBB.

5.4 Σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων επιτοκίων

88. Οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων IRRBB λαμβάνονται υπόψη στη ΔΑΕΕΚ, όπου τα ιδρύματα εκτελούν διεξοδικές και προορατικές προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων που εντοπίζουν τις δυσμενείς συνέπειες που ενδέχεται να επιφέρουν σοβαρές μεταβολές των συνθηκών της αγοράς στο κεφάλαιό τους ή τα καθαρά έσοδα από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία. Για τους σκοπούς των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων IRRBB, τα ιδρύματα περιλαμβάνουν αλλαγές στη συμπεριφορά της πελατειακής τους βάσης. Οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων για τον IRRBB ενσωματώνονται στο συνολικό πλαίσιο προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων αντίστροφων ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και είναι ανάλογες της φύσης, του μεγέθους, της πολυπλοκότητας καθώς και της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και του συνολικού προφίλ κινδύνου.

89. Οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων IRRBB πραγματοποιούνται τακτικά, τουλάχιστον σε ετήσια βάση και συχνότερα σε περιόδους αυξημένης μεταβλητότητας των επιτοκίων και αυξημένων επιπέδων IRRBB.

90. Το πλαίσιο προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων IRRBB περιλαμβάνει σαφώς καθορισμένους στόχους, σε-

νάρια προσαρμοσμένα στις δραστηριότητες και τους κινδύνους του ιδρύματος, καλά τεκμηριωμένες παραδοχές και αξιόπιστες μεθοδολογίες.

91. Σε προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο επιχείρησης, υπολογίζεται η αλληλεπίδραση του IRRBB με άλλες κατηγορίες κινδύνου (πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος αγοράς κ.λπ.) και οποιοσδήποτε ουσιώδεις δευτερογενείς επιδράσεις.

92. Τα ιδρύματα εκτελούν αντίστροφες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων προκειμένου να (i) εντοπίζουν σενάρια επιτοκίων που θα μπορούσαν να αποτελέσουν σοβαρή απειλή για τα κεφάλαια, την οικονομική αξία και τα καθαρά έσοδα από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία ενός ιδρύματος και (ii) αποκαλύπτουν τρωτά σημεία που προκύπτουν από τις στρατηγικές αντιστάθμισης κινδύνου και τις πιθανές συμπεριφορικές αντιδράσεις των πελατών τους.

93. Για σκοπούς αξιολόγησης του IRRBB, κατά τη διαδικασία εντοπισμού αδυναμιών υπό ακραίες συνθήκες, τα ιδρύματα χρησιμοποιούν πιο μεγάλες και εκτεταμένες μετατοπίσεις και διακυμάνσεις επιτοκίων σε σχέση με εκείνες που χρησιμοποιούνται για τον σκοπό συνεχούς διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των παρακάτω:

α) Ουσιώδεις μεταβολές στις σχέσεις μεταξύ βασικών επιτοκίων της αγοράς (κίνδυνος βάσης),

β) αιφνίδιες και ουσιώδεις μετατοπίσεις στην καμπύλη απόδοσης (παράλληλες και μη παράλληλες),

γ) ανάλυση των κύριων παραδοχών σχετικά με τη συμπεριφορά των κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού,

δ) μεταβολές στις παραδοχές συσχέτισης των βασικών επιτοκίων της αγοράς,

ε) σημαντικές μεταβολές στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και τις μακροοικονομικές συνθήκες και στο ανταγωνιστικό και οικονομικό περιβάλλον, και ενδεχόμενη εξέλιξή τους και

στ) ειδικά σενάρια που σχετίζονται με το συγκεκριμένο επιχειρηματικό μοντέλο και το προφίλ του ιδρύματος.

94. Τα αποτελέσματα των σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων τροφοδοτούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο κατάλληλο επίπεδο διοίκησης. Αυτό περιλαμβάνει στρατηγικές ή επιχειρηματικές αποφάσεις, την κατανομή του εσωτερικού κεφαλαίου και τις αποφάσεις διαχείρισης κινδύνου από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του. Τα αποτελέσματα επίσης, λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό και την επανεξέταση των πολιτικών και των ορίων για τον IRRBB.

95. Για τις ανάγκες της ανάλυσης ευαισθησίας σε σενάρια ακραίων καταστάσεων, τα ιδρύματα αξιολογούν, στις μετρικές της οικονομικής αξίας, τους περιορισμούς που σχετίζονται με τη χρήση μιας παραδοχής εκκαθάρισης ισολογισμού (run-off) και την ικανότητα του ιδρύματος να αποτυπώνει τον μακροπρόθεσμο κίνδυνο επιτοκίου.

96. Στις περιπτώσεις που τα μέσα ισολογισμού έχουν σημαντικούς περιορισμούς ανατιμολόγησης (π.χ. ανώτατα και κατώτατα όρια), τα ιδρύματα εξετάζουν με σύνεση, εφόσον είναι ουσιώδους σημασίας, την επίδραση που θα ασκούσε η ανανέωση των εν λόγω μέσων όταν αντι-

κατασταθούν από άλλα, με συγκρίσιμα χαρακτηριστικά, ανεξαρτήτως της παραδοχής εκκαθάρισης. Αυτό πραγματοποιείται εντός συνετού χρονικού ορίζοντα και συνεκτιμώντας το επιχειρηματικό μοντέλο του ιδρύματος.

5.5 Παραδοχές μέτρησης του IRRBB

97. Κατά τη μέτρηση του IRRBB, τα ιδρύματα κατανοούν και τεκμηριώνουν πλήρως βασικές παραδοχές συμπεριφοράς και μοντελοποίησης. Οι εν λόγω παραδοχές είναι ευθυγραμμισμένες με τις επιχειρηματικές στρατηγικές και ελέγχονται τακτικά. Ο καθορισμός των παραδοχών αυτών γίνεται με τρόπο αναλογικό και λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τα όρια σημαντικότητας που καθορίζονται στις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/857.

98. Κατά την εκτίμηση του κινδύνου για τα ευαίσθητα σε μεταβολές επιτοκίου προϊόντα τα οποία συναρτώνται με τον πληθωρισμό ή άλλους παράγοντες της αγοράς, εφαρμόζονται συνετές παραδοχές. Οι παραδοχές αυτές μπορούν να βασίζονται για παράδειγμα, στην τρέχουσα/τελευταία παρατηρήσιμη τιμή, σε προβλέψεις ενός έγκριτου ινστιτούτου οικονομικών ερευνών ή σε άλλες γενικές αποδεκτές πρακτικές της αγοράς (σε περίπτωση πληθωρισμού: μελλοντικές καμπύλες προσδοκίων για τον πληθωρισμό, για παράδειγμα).

99. Κατά τη μέτρηση του IRRBB, οι συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις και τα περιουσιακά στοιχεία συνταξιοδοτικών προγραμμάτων περιλαμβάνονται, εκτός εάν ο κίνδυνος επιτοκίου τους καταγράφεται σε άλλη μετρική κινδύνου.

100. Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη, όσον αφορά τις διάφορες μετρικές του IRRBB, κατά περίπτωση, παραδοχές που έχουν γίνει για τον σκοπό ποσοτικοποίησης του κινδύνου, σε σχέση τουλάχιστον με τους ακόλουθους τομείς:

α) Την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίου (αυτόματων ή συμπεριφορικών) τόσο από το ίδρυμα όσο και από τους πελάτες του υπό συγκεκριμένα σενάρια αιφνίδιων μεταβολών των επιτοκίων και ακραίων καταστάσεων,

β) την αντιμετώπιση των υπολοίπων και ρών τόκων που προκύπτουν από καταθέσεις μη τακτής λήξης,

γ) την αντιμετώπιση προθεσμιακών καταθέσεων με κίνδυνο πρόωρης απόσυρσης,

δ) την αντιμετώπιση δανείων σταθερού επιτοκίου και δεσμεύσεων για παροχή δανείων σταθερού επιτοκίου,

ε) την αντιμετώπιση των ίδιων κεφαλαίων σε εσωτερικές μετρικές οικονομικής αξίας,

στ) τις επιπτώσεις των λογιστικών πρακτικών για τη μέτρηση των IRRBB και ειδικότερα την αποτελεσματικότητα της λογιστικής αντιστάθμισης και

ζ) την επικύρωση των παραδοχών σχετικά με τη διαφοροποίηση.

101. Καθώς οι συνθήκες της αγοράς, το ανταγωνιστικό περιβάλλον και οι στρατηγικές αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου, τα ιδρύματα επανεξετάζουν τις σημαντικές παραδοχές μέτρησης τουλάχιστον σε ετήσια βάση, αλλά και πιο συχνά κατά τη διάρκεια ταχέως μεταβαλλόμενων συνθηκών της αγοράς.

α) Συμπεριφορικές παραδοχές για λογαριασμούς πελατών όπου το ενσωματωμένο δικαίωμα προαίρεσης ανήκει στον πελάτη, για σκοπούς IRRBB

102. Κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων των δικαιωμάτων προαίρεσης, τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη:

(α) Τις δυνητικές επιπτώσεις στον τρέχοντα και μελλοντικό ρυθμό προπληρωμής δανείων όπως προκύπτουν από το σενάριο επιτοκίων, το υποκείμενο οικονομικό περιβάλλον και τα συμβατικά χαρακτηριστικά. Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη τις διάφορες διαστάσεις που επηρεάζουν τα ενσωματωμένα συμπεριφορικά δικαιώματα προαίρεσης,

(β) την ελαστικότητα ως προς την προσαρμογή των επιτοκίων των προϊόντων στις μεταβολές των επιτοκίων της αγοράς,

(γ) την ανακατανομή των υπολοίπων στα διάφορα είδη προϊόντων ως αποτέλεσμα μεταβολών στα χαρακτηριστικά, στους όρους και στις προϋποθέσεις τους.

103. Τα ιδρύματα εφαρμόζουν πολιτικές που ρυθμίζουν τον καθορισμό, καθώς και την τακτική αξιολόγηση, των βασικών παραδοχών για την αντιμετώπιση των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων με ενσωματωμένα δικαιώματα προαίρεσης στο πλαίσιο του κινδύνου επιτοκίου τους. Ως εκ τούτου, τα ιδρύματα:

(α) Αναγνωρίζουν όλα τα ουσιώδη προϊόντα και στοιχεία που ενέχουν ενσωματωμένα δικαιώματα προαίρεσης τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν είτε το χρεωστικό επιτόκιο είτε την ημερομηνία συμπεριφορικής ανατιμολόγησης (σε αντίθεση με τη συμβατική ημερομηνία λήξης) των αντίστοιχων υπολοίπων,

(β) διαθέτουν κατάλληλες στρατηγικές τιμολόγησης και μετριασμού κινδύνου (π.χ. χρήση παράγωγων προϊόντων) για τη διαχείριση του αντίκτυπου των δικαιωμάτων προαίρεσης στο πλαίσιο της διάθεσης ανάληψης κινδύνου, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν ποινές πρόωρης εξόφλησης που βαρύνουν τον πελάτη σε αντιστάθμιση του δυνητικού κόστους διακοπής του προϊόντος (εφόσον επιτρέπεται),

(γ) διασφαλίζουν ότι η μοντελοποίηση βασικών συμπεριφορικών παραδοχών αιτιολογείται σε σχέση με τα υποκείμενα ιστορικά δεδομένα και με βάση συνετές υποθέσεις,

(δ) είναι σε θέση να αποδεικνύουν την ακρίβεια των εκτιμήσεων του υποδείγματος (με δοκιμαστικούς εκ των υστέρων ελέγχους σε σχέση με τα εμπειρικά δεδομένα),

(ε) τηρούν κατάλληλη τεκμηρίωση των παραδοχών στις πολιτικές και τις διαδικασίες τους και διαθέτουν διαδικασία επαναξιολόγησής τους,

(στ) κατανοούν την ευαισθησία των αποτελεσμάτων της επιμέτρησης κινδύνου του ιδρύματος σε αυτές τις παραδοχές, μεταξύ άλλων και διενεργώντας ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τις παραδοχές και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των ασκήσεων κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την κατανομή του εσωτερικού κεφαλαίου και

(ζ) προβαίνουν σε τακτική εσωτερική επικύρωση των εν λόγω παραδοχών, προκειμένου να επαληθεύουν τη σταθερότητά τους διαχρονικά και τις προσαρμόζουν εφόσον απαιτείται.

104. Οι καταθέσεις μη τακτής λήξης από χρηματοπιστωτικούς πελάτες δεν υπόκεινται σε συμπεριφορική μοντελοποίηση, εκτός εάν συνιστούν λειτουργικές κα-

ταθέσεις, όπως ορίζονται στο στοιχείο α) παράγραφος 1 του άρθρου 27 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/61 για την απαίτηση κάλυψης του κινδύνου ρευστότητας.

105. Εξαιρουμένων των ρυθμιζόμενων καταθέσεων που αναφέρονται στο στοιχείο α) παρ. 2 του άρθρου 428στ του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, όχι όμως αποκλειστικά στο κεντροποιημένο μέρος, και αυτών που επιδεικνύουν ουσιώδεις οικονομικούς και φορολογικούς περιορισμούς σε περίπτωση ανάληψης, η παραδοχή αναφορικά με την ημερομηνία συμπεριφορικής ανατιμολόγησης για τις καταθέσεις σε επίπεδο λιανικής και χονδρικής για μη χρηματοοικονομικούς πελάτες, καθώς και για τις λειτουργικές καταθέσεις της παρ. 104, χωρίς συγκεκριμένες ημερομηνίες ανατιμολόγησης (καταθέσεις μη τακτής λήξης), περιορίζεται κατά μέσο όρο σε μέγιστο όριο 5 ετών. Το ανώτατο όριο των 5 ετών εφαρμόζεται επί του πλήρους ύψους (ήτοι, βασικού (core) και μη βασικού (non-core) τμήματος) του συνολικού χαρτοφυλακίου των εν λόγω καταθέσεων και ξεχωριστά για κάθε νόμισμα.

106. Κατά τη διατύπωση συμπεριφορικών παραδοχών σχετικά με λογαριασμούς χωρίς συγκεκριμένη ημερομηνία ανατιμολόγησης και για τους σκοπούς της διαχείρισης του κινδύνου επιτοκίου, τα ιδρύματα πρέπει:

(α) Να είναι σε θέση να εντοπίζουν τα «βασικά» υπόλοιπα — δηλαδή καταθέσεις που είναι σταθερές και δεν είναι πιθανό να ανατιμολογηθούν ακόμη και υπό σημαντικές μεταβολές στο περιβάλλον των επιτοκίων και/ή άλλες καταθέσεις των οποίων η περιορισμένη ελαστικότητα στις μεταβολές των επιτοκίων θα μπορούσε να μοντελοποιηθεί από τα ιδρύματα.

(β) Οι παραδοχές μοντελοποίησης για τις εν λόγω καταθέσεις πρέπει να αντανakλούν τα χαρακτηριστικά των καταθετών (π.χ. λιανική/χονδρική) και τα χαρακτηριστικά λογαριασμού (π.χ. συναλλακτικές/μη συναλλακτικές). Λεπτομερής περιγραφή των ανωτέρω κατηγοριών παρέχεται στη συνέχεια:

(i) Οι συναλλακτικές καταθέσεις λιανικής περιλαμβάνουν μη τοκοφόρους και άλλους λογαριασμούς λιανικής, των οποίων η ύπαρξη αμοιβής δεν σχετίζεται με την απόφαση του πελάτη να διατηρεί χρήματα στον λογαριασμό.

(ii) Οι μη συναλλακτικές καταθέσεις λιανικής περιλαμβάνουν λογαριασμούς λιανικής (συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιζόμενων), των οποίων η ύπαρξη αμοιβής σχετίζεται με την απόφαση του πελάτη να διατηρεί χρήματα στον λογαριασμό.

(iii) Οι καταθέσεις χονδρικής περιλαμβάνουν λογαριασμούς από εταιρικούς και άλλους πελάτες χονδρικής, εξαιρουμένων των διατραπεζικών λογαριασμών ή άλλων λογαριασμών με πλήρη ευαισθησία στις μεταβολές των επιτοκίων.

(γ) Να αξιολογούν την πιθανή ανακατανομή μεταξύ καταθέσεων χωρίς συγκεκριμένες ημερομηνίες ανατιμολόγησης και άλλων καταθέσεων που θα μπορούσαν να τροποποιήσουν, υπό διαφορετικά σενάρια επιτοκίων, τις κυριότερες συμπεριφορικές παραδοχές μοντελοποίησης.

(δ) Να εξετάζουν τους ενδεχόμενους περιορισμούς στην ανατιμολόγηση των καταθέσεων λιανικής σε πε-

ριβάλλοντα χαμηλών ή αρνητικών επιτοκίων και την επίδραση που μπορεί να έχουν οι εν λόγω περιορισμοί στη σταθερότητα των καταθέσεων υπό διαφορετικά σενάρια επιτοκίων.

(ε) Να διασφαλίζουν ότι οι παραδοχές για τη μείωση του βασικού μέρους και άλλων μοντελοποιημένων υπολοίπων είναι συνετές και κατάλληλες για την εξισορρόπηση των οφελών στα καθαρά έσοδα από τόκους έναντι του πρόσθετου κινδύνου οικονομικής αξίας που ενέχει η δέσμευση σε μια μελλοντική απόδοση επιτοκίου από στοιχεία του ενεργητικού που χρηματοδοτούνται μέσω αυτών των υπολοίπων και των δυνητικών διαφυγόντων εσόδων σε περιβάλλον ανόδου των επιτοκίων.

(στ) Υπογραμμίζοντας τη σημασία των στατιστικών ή ποσοτικών μεθόδων για τον προσδιορισμό των ημερομηνιών συμπεριφορικής ανατιμολόγησης και του προφίλ ταμειακών ροών των καταθέσεων μη τακτής λήξης, ο προσδιορισμός των κατάλληλων παραδοχών μοντελοποίησης για τις καταθέσεις μη τακτής λήξης ενδέχεται να απαιτεί (ήτοι, από μια προοπτική προσανατολισμένη στο μέλλον) τη συμπληρωματική συνεισφορά διαφορετικών εμπειρογνομόνων σε ένα ίδρυμα (π.χ. τμήμα διαχείρισης κινδύνου, πωλήσεων και διαχείρισης διαθεσίμων).

(ζ) Να τηρούν κατάλληλη τεκμηρίωση των εν λόγω παραδοχών στις πολιτικές και τις διαδικασίες τους, και να διαθέτουν διαδικασία επαναξιολόγησής τους.

(η) Να κατανοούν τις επιπτώσεις των παραδοχών στα αποτελέσματα της μέτρησης κινδύνου που έχει επιλέξει το ίδιο το ίδρυμα και στις αποφάσεις κατανομής εσωτερικού κεφαλαίου, μεταξύ άλλων μέσω του περιοδικού υπολογισμού αναλύσεων ευαισθησίας σε βασικές παραμέτρους (π.χ. ποσοστό και διάρκεια μέχρι τη λήξη του βασικού μέρους υπολοίπων σε λογαριασμούς και ρυθμός μετακύλισης μεταβολής επιτοκίων) και των μετρικών με χρήση συμβατικών όρων αντί συμπεριφορικών παραδοχών προκειμένου να απομονωθούν οι επιπτώσεις των παραδοχών στις διαφορετικές μετρικές IRRBB.

(θ) Να διενεργούν ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων προκειμένου να κατανοήσουν την ευαισθησία των μετρικών κινδύνου που έχουν επιλέξει στις μεταβολές των βασικών παραδοχών και να λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα των ασκήσεων αυτών κατά τη λήψη αποφάσεων για την κατανομή του εσωτερικού κεφαλαίου.

β) Παραδοχές επιχειρηματικού σχεδιασμού για τα ίδια κεφάλαια για σκοπούς IRRBB.

107. Εάν τα ιδρύματα αποφασίσουν να υιοθετήσουν μια πολιτική με στόχο τη σταθεροποίηση των κερδών που προκύπτουν από τα ίδια κεφάλαια, θα πρέπει:

(α) Να διαθέτουν κατάλληλη μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των στοιχείων των ιδίων κεφαλαίων που θεωρούνται επιλέξιμα για τέτοιου είδους αντιμετώπιση.

(β) Να προσδιορίζουν ένα συνετό προφίλ ληκτότητας της επένδυσης για τα επιλέξιμα ίδια κεφάλαια που εξισορροπεί τα οφέλη από τη σταθεροποίηση των εσόδων που προκύπτουν από τη λήψη πιο μακροχρόνιων θέσεων σταθερής απόδοσης έναντι της πρόσθετης ευαισθησίας αυτών των θέσεων στην οικονομική αξία σε ακραίες συνθήκες επιτοκίων, καθώς και τον κίνδυνο

σημαντικής μείωσης των κερδών σε περίπτωση ανόδου των επιτοκίων.

(γ) Να περιλαμβάνουν κατάλληλη τεκμηρίωση των εν λόγω παραδοχών στις πολιτικές και τις διαδικασίες τους και να περιλαμβάνουν διαδικασία επαναξιολόγησής τους.

(δ) Να κατανοούν τις επιπτώσεις του προφίλ ληκτότητας που έχει επιλεγεί στα αποτελέσματα της μέτρησης κινδύνου που έχει επιλέξει το ίδιο το ίδρυμα, μεταξύ άλλων και μέσω τακτικού υπολογισμού των μετρήσεων χωρίς να περιλαμβάνονται τα ίδια κεφάλαια, προκειμένου να απομονωθούν οι επιπτώσεις στις διαφορετικές μετρικές IRRBB και

(ε) Να διενεργούν ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων προκειμένου να κατανοήσουν την ευαισθησία των μετρικών κινδύνου στις μεταβολές των βασικών παραδοχών για τα ίδια κεφάλαια, και λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα αυτών των ασκήσεων κατά τη λήψη των αποφάσεών τους για την κατανομή του εσωτερικού κεφαλαίου για τον IRRBB.

108. Κατά τον προσδιορισμό των παραδοχών σχετικά με τη διάρκεια της επένδυσης των ιδίων κεφαλαίων, τα ιδρύματα αποφεύγουν τη λήψη θέσεων σταθεροποίησης των εσόδων που μειώνουν σημαντικά την ικανότητά τους να προσαρμοστούν σε σημαντικές μεταβολές του υποκείμενου οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

109. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την επενδυτική διάρκεια των ιδίων κεφαλαίων στη διαχείριση των συντελεστών ευαισθησίας των διαφορετικών μετρικών IRRBB εξετάζονται στο πλαίσιο του κανονικού κύκλου επιχειρηματικού σχεδιασμού και τέτοιες παραδοχές δεν θα πρέπει να τροποποιούνται απλώς και μόνο για να αποτυπώσουν μια μεταβολή στις προσδοκίες του ιδρύματος σχετικά με την πορεία των μελλοντικών επιτοκίων. Οποιαδήποτε χρήση παραγώγων ή χαρτοφυλακίων στοιχείων ενεργητικού με στόχο την επίτευξη του επιθυμητού επενδυτικού προφίλ, θα πρέπει να τεκμηριώνεται με σαφήνεια και να καταγράφεται.

110. Σε περίπτωση που ένα ίδρυμα δεν έχει ορίσει σαφείς παραδοχές για τη διάρκεια της επένδυσης των ιδίων κεφαλαίων ή καθορίζει παραδοχές που είναι ρητά βραχυπρόθεσμες, το ίδρυμα διασφαλίζει ότι τα συστήματα και τα διαχειριστικά στοιχεία του μπορούν να εντοπίσουν τις επιπτώσεις της επιλεγμένης προσέγγισης για τη μεταβλητότητα τόσο των εσόδων από τόκους όσο και της οικονομικής αξίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Μη επαρκή εσωτερικά συστήματα για τον IRRBB

111. Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 4261/2014 εξουσιοδοτούνται οι αρμόδιες αρχές να απαιτούν από ένα ίδρυμα τη χρήση της τυποποιημένης μεθοδολογίας που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 76 του ν. 4261/2014 «όταν τα εσωτερικά συστήματα που εφαρμόζει αυτό το ίδρυμα για το σκοπό αξιολόγησης των κινδύνων που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο δεν είναι ικανοποιητικά».

112. Τα επαρκή εσωτερικά συστήματα εφαρμόζονται, κατ' ελάχιστο, σύμφωνα με την παρούσα Πράξη, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας.

113. Πιο συγκεκριμένα, τα εσωτερικά συστήματα θεωρούνται μη επαρκή, τουλάχιστον στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Ένα εσωτερικό σύστημα μέτρησης θεωρείται μη επαρκές για τους σκοπούς της παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 4261/2014, εάν οι αρμόδιες αρχές εκτιμήσουν, κατά περίπτωση, ότι οι εφαρμοζόμενες μέθοδοι δεν καλύπτουν το σύνολο των ουσιωδών συνιστωσών του κινδύνου επιτοκίου (κίνδυνος ανοίγματος, κίνδυνος βάρξης, κίνδυνος δικαιώματος προαίρεσης) και/ή οι μετρικές δεν καταγράφουν με αξιόπιστο τρόπο όλες τις ουσιώδεις διαστάσεις των κινδύνων για σημαντικά στοιχεία ενεργητικού, παθητικού, και εκτός ισολογισμού στοιχεία (π.χ. καταθέσεις μη τακτής λήξης, δάνεια, δικαιώματα προαίρεσης) εκτός του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της τράπεζας.

Στο Παράρτημα Ι παρατίθεται ένας μη περιοριστικός κατάλογος των μεθόδων μέτρησης του IRRBB, όπου σημειώνονται και οι περιορισμοί τους.

Κατά τη μέτρηση της έκθεσής τους στον IRRBB, τα ιδρύματα δεν περιορίζονται αποκλειστικά στις μεθόδους που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι λαμβάνονται επαρκώς υπόψη οι ουσιώδεις πτυχές του κινδύνου επιτοκίου.

(β) Τα εσωτερικά συστήματα μέτρησης θεωρούνται μη επαρκή αν δεν βαθμονομούνται, δεν υποβάλλονται σε δοκιμαστικούς εκ των υστέρων ελέγχους, δεν επανεξετάζονται για όλες τις σχετικές παραμέτρους με την ενδεδειγμένη συχνότητα και αν δεν υποστηρίζονται από δέουσες αρχές διακυβέρνησης και τεκμηρίωσης που συνεκτιμούν τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα του εγγενούς IRRBB στο επιχειρηματικό μοντέλο και τις δραστηριότητες του ιδρύματος.

Τα ιδρύματα συμμορφώνονται δεόντως με τις παρ. 65 έως 73 της παρούσας Πράξης και ειδικά με την επανεξέταση και την επικύρωση (στην κατάλληλη συχνότητα, συμπεριλαμβανομένων δοκιμαστικών εκ των υστέρων ελέγχων), τις αρχές διακυβέρνησης, τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων καθώς και τους μηχανισμούς ελέγχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Εντοπισμός και αξιολόγηση του CSRBB

7.1 Περίμετρος του CSRBB

114. Ο CSRBB καταγράφει έναν συνδυασμό δύο στοιχείων:

(α) Τις μεταβολές του «πιστωτικού περιθωρίου της αγοράς» ή της «αγοραίας τιμής του πιστωτικού κινδύνου» (που διαφέρει από το ιδιοσυγκρατικό πιστωτικό περιθώριο) οι οποίες αντανakλούν το ασφάλιστρο πιστωτικού κινδύνου που απαιτείται από τους συμμετέχοντες στην αγορά για μια δεδομένη πιστωτική ποιότητα (π.χ. η επιπρόσθετη απόδοση που έχει ένα χρεόγραφο που εκδόθηκε από οντότητα με αξιολόγηση ΑΑ σε σχέση με ένα χρεόγραφο χωρίς κίνδυνο). Αναφορικά με το ιδιοσυγκρατικό πιστωτικό περιθώριο που αναφέρθηκε, σημειώνεται ότι αντικατοπτρίζει τον συγκεκριμένο πιστωτικό κίνδυνο που συνδέεται με την πιστωτική ποιότητα του

μεμονωμένου δανειζόμενου (που θα αντικατοπτρίζει επίσης αξιολογήσεις κινδύνων που προκύπτουν από τον κλάδο και τη γεωγραφική θέση του δανειζόμενου) και τις λεπτομέρειες του πιστωτικού μέσου (π.χ. αν πρόκειται για ομόλογο ή για παράγωγο).

(β) Τις μεταβολές του «περιθωρίου ρευστότητας της αγοράς» οι οποίες αντανakλούν το ασφάλιστρο κινδύνου ρευστότητας που ενεργοποιεί τη διάθεση της αγοράς για επενδύσεις και την παρουσία πρόθυμων αγοραστών και πωλητών.

115. Ο CSRBB δεν περιλαμβάνει την επίδραση των μεταβολών στην πιστωτική ποιότητα κατά τη διάρκεια της περιόδου παρατήρησης (δηλαδή, υποβάθμιση/αναβάθμιση κατηγορίας αξιολόγησης ενός συγκεκριμένου αντισυμβαλλόμενου ή μέσου, που εκλαμβάνεται ως κίνδυνος μεταβολής του βαθμού της πιστοληπτικής αξιολόγησης). Ειδικότερα, η επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας ενός ιδρύματος δεν θα πρέπει να ασκεί κανένα θετικό αντίκτυπο στη μέτρηση του κινδύνου πιστωτικού περιθωρίου. Τα ιδρύματα θα πρέπει να αποφεύγουν τυχόν επικαλύψεις με το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης όταν διενεργούν αξιολόγηση του CSRBB.

116. Στον CSRBB δεν εμπίπτουν τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα.

117. Κατά την αξιολόγηση των μεταβολών στις διακυμάνσεις του ασφάλιστρου πιστωτικού κινδύνου και του ασφάλιστρου ρευστότητας, τα ιδρύματα μπορούν να εξετάζουν ειδικές για το εκάστοτε νόμισμα διαστάσεις (π.χ. EUR, USD κ.λπ.) ως σημαντική διάσταση για το πιστωτικό περιθώριο της αγοράς και το περιθώριο ρευστότητας της αγοράς.

118. Τα ιδρύματα δεν εξαιρούν εκ των προτέρων από την περίμετρο του CSRBB τυχόν μέσα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, μεταξύ άλλων, στοιχεία ενεργητικού, παθητικού, τα παράγωγα και λοιπά εκτός ισολογισμού στοιχεία, όπως διαθέσιμα όρια για χορήγηση δανείων, ανεξαρτήτως της λογιστικής αντιμετώπισής τους. Κάθε δυνητική εξαίρεση μέσων από τη σχετική περίμετρο θα πρέπει να διενεργείται σε περίπτωση που απουσιάζει η ευαισθησία στον κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου και θα πρέπει να τεκμηριώνεται και να αιτιολογείται καταλλήλως. Σε κάθε περίπτωση, τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογη αξία.

119. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, συμπεριλαμβάνονται οι μικρές δραστηριότητες του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 94 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, εκτός εάν ο κίνδυνος πιστωτικού περιθωρίου τους αποτυπώνεται σε άλλη μέτρηση κινδύνου.

7.2 Στρατηγική της διακυβέρνησης όσον αφορά τον CSRBB

120. Η στρατηγική CSRBB του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης ανάληψης κινδύνου CSRBB, αποτελεί μέρος της συνολικής στρατηγικής, ειδικότερα, των στρατηγικών στόχων και των στόχων ανάληψης κινδύνου, που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρ. 2 του άρθρου 80 του ν. 4261/2014.

121. Η διάθεση ανάληψης κινδύνου CSRBB του ιδρύματος εκφράζεται σε σχέση με τις επιπτώσεις των μεταβαλλόμενων πιστωτικών περιθωρίων στις διαφορετικές μετρικές CSRBB. Τα ιδρύματα με σημαντική έκθεση σε CSRBB το αποτυπώνουν καταλλήλως στη διάθεσή τους για ανάληψη κινδύνου.

122. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν ότι έχουν καθοριστεί διαδικασίες για τον εντοπισμό, τη μέτρηση και την παρακολούθηση του CSRBB όταν προτείνουν νέα προϊόντα ή δραστηριότητες. Διασφαλίζεται ότι τα χαρακτηριστικά CSRBB των εν λόγω νέων προϊόντων και δραστηριοτήτων είναι επαρκώς κατανοητά.

123. Τα ιδρύματα που υπόκεινται σε διαδικασία ενοποίησης στοιχείων, διασφαλίζουν ότι οι ρυθμίσεις και οι διαδικασίες εσωτερικής διακυβέρνησης για τη διαχείριση του CSRBB είναι συνεπείς και καλά ενσωματωμένες σε ενοποιημένη και υποενοποιημένη βάση.

7.3 Πλαίσιο και αρμοδιότητες αξιολόγησης κινδύνου CSRBB

124. Με σκοπό την ύπαρξη ρυθμίσεων εσωτερικής διακυβέρνησης σύμφωνα με τα άρθρα 66 και 80 του ν. 4261/2014, τα ιδρύματα, διασφαλίζουν τα ακόλουθα, σε σχέση με τον CSRBB:

(α) Ότι το Διοικητικό τους Συμβούλιο φέρει την τελική ευθύνη για την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης του CSRBB και του πλαισίου της διάθεσης ανάληψης κινδύνου του ιδρύματος για την επαρκή κάλυψη των κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο, ωστόσο, μπορεί να αναθέσει την παρακολούθηση και τη διαχείριση του CSRBB σε ανώτερα διοικητικά στελέχη, σε εμπειρογνώμονες ή σε επιτροπή διαχείρισης ενεργητικού - παθητικού, υπό τους όρους που διευκρινίζονται περαιτέρω στην παρ. 126,

(β) ότι έχουν θεσπίσει ένα πλαίσιο διαχείρισης CSRBB που καθορίζει σαφώς τις αρμοδιότητες και αποτελείται από πολιτικές, διαδικασίες και μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών ανεξάρτητων επανεξετάσεων και αξιολογήσεων της αποτελεσματικότητας του πλαισίου,

(γ) ότι οι σχετικές ρυθμίσεις, διαδικασίες και μηχανισμοί αξιολόγησης του CSRBB είναι πλήρεις και αναλογικοί προς τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των εγγενών κινδύνων του επιχειρηματικού μοντέλου και των δραστηριοτήτων του ιδρύματος.

125. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή οι εκπρόσωποί του είναι, ειδικότερα, αρμόδιο για τα ακόλουθα:

(α) Να κατανοεί τη φύση και το επίπεδο της έκθεσης σε CSRBB. Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι υπάρχουν σαφείς οδηγίες σχετικά με την διάθεση ανάληψης κινδύνου για το CSRBB με γνώμονα τις επιχειρηματικές στρατηγικές του ιδρύματος.

(β) Να διαπιστώνει τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση του CSRBB, σύμφωνα με τις εγκεκριμένες στρατηγικές και πολιτικές. Στο πλαίσιο αυτό, το Διοικητικό Συμβούλιο ή οι εκπρόσωποί του είναι υπεύθυνοι για τον καθορισμό:

(i) συστημάτων και προτύπων για την παρακολούθηση του CSRBB, την αποτίμηση των θέσεων και την αξιολόγηση της επίδοσης, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών επικαιροποίησης των σεναρίων ακραίων μεταβολών, πα-

ραμέτρων, και ακραίων καταστάσεων και, των βασικών υποκείμενων παραδοχών που καθορίζουν την ανάλυση CSRBB του ιδρύματος,

(ii) ολοκληρωμένης διαδικασίας υποβολής αναφορών και αξιολόγησης CSRBB και,

(iii) αποτελεσματικών μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και συστημάτων διοικητικής πληροφόρησης (ΣΔΠ).

(γ) Να εγκρίνει σημαντικές πρωτοβουλίες ανάληψης κινδύνων CSRBB πριν από την εφαρμογή. Οι θέσεις που σχετίζονται με τις εσωτερικές μεταβιβάσεις κινδύνων μεταξύ του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και του χαρτοφυλακίου συναλλαγών θα πρέπει να τεκμηριώνονται δεόντως.

(δ) Να εποπτεύει την έγκριση, την εφαρμογή και την αναθεώρηση των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης του CSRBB. Το επίπεδο και οι μεταβολές στην έκθεση του ιδρύματος στον CSRBB επικοινωνούνται τακτικά στο Διοικητικό Συμβούλιο.

(ε) Να διασφαλίζει ότι η επικύρωση των μεθόδων μέτρησης CSRBB και η αξιολόγηση του αντίστοιχου κινδύνου υποδείγματος περιλαμβάνονται σε επίσημη διαδικασία πολιτικής, η οποία αναθεωρείται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του.

(στ) Να κατανοεί και να αξιολογεί την εκτέλεση των καθηκόντων των εκπροσώπων του όσον αφορά την παρακολούθηση και τον έλεγχο του CSRBB, σύμφωνα με τις πολιτικές που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, με βάση τακτική επισκόπηση έγκαιρων και επαρκώς λεπτομερών πληροφοριών.

(ζ) Να κατανοεί τις συνέπειες των στρατηγικών CSRBB του ιδρύματος και τις πιθανές συνδέσεις τους με τον κίνδυνο αγοράς, ρευστότητας, πιστωτικό και λειτουργικό, χωρίς ωστόσο να απαιτείται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να είναι εμπειρογνώμονες στον τομέα. Ορισμένα μέλη θα πρέπει να έχουν επαρκείς τεχνικές γνώσεις προκειμένου να θέτουν ερωτήματα και να αμφισβητούν ζητήματα στις αναφορές που υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Το ίδρυμα ορίζει ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα να διασφαλίζουν ότι τα ανώτερα διοικητικά στελέχη έχουν την ικανότητα να κατανοούν τον κίνδυνο CSRBB και σε ότι αφορά τη διαχείριση του CSRBB, διατίθενται επαρκείς πόροι.

126. Τα ιδρύματα διαθέτουν ρυθμίσεις και διαδικασίες ανάθεσης για οποιαδήποτε ανάθεση εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου όσον αφορά την εκτίμηση και την παρακολούθηση του CSRBB, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων:

(α) Πρόσωπα ή επιτροπές στις οποίες έχουν ανατεθεί καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου για την ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών διαχείρισης του CSRBB, όπως ανώτερα διοικητικά στελέχη, εμπειρογνώμονες ή επιτροπή διαχείρισης ενεργητικού - παθητικού, θα πρέπει να προσδιορίζονται και να έχουν σαφώς καθορισμένους στόχους από το Διοικητικό Συμβούλιο.

(β) Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής διαχωρισμός αρμοδιοτήτων στη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου. Στις λειτουργίες εντοπισμού, αξιολόγησης, παρακολούθησης και ελέγχου του CSRBB ανα-

τίθενται σαφώς προσδιορισμένες αρμοδιότητες, είναι ανεξάρτητες από τις λειτουργίες ανάληψης κινδύνου CSRBB και αναφέρουν την έκθεση σε CSRBB απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του.

(γ) Το ίδρυμα διασφαλίζει ότι οι εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν σαφείς γραμμές εξουσίας στις μονάδες που είναι υπεύθυνες για την ανάληψη κινδύνου CSRBB. Ο διάυλος επικοινωνίας για τη διαβίβαση των οδηγιών των εκπροσώπων στις εν λόγω μονάδες θα πρέπει να είναι σαφής.

(δ) Το Διοικητικό Συμβούλιο διαπιστώνει ότι η δομή του ιδρύματος επιτρέπει στους εκπροσώπους του να εκτελούν τα καθήκοντά τους και διευκολύνει την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων και τη διακυβέρνηση. Στο πλαίσιο αυτό, η επιτροπή διαχείρισης ενεργητικού - παθητικού, ή ισοδύναμη αυτής, συνεδριάζει τακτικά και η σύνθεσή της αντικατοπτρίζει κάθε σημαντικό τομέα δραστηριότητας που συνδέεται με τον CSRBB. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενθαρρύνει τη συζήτηση σχετικά με τη διαδικασία διαχείρισης του CSRBB, τόσο μεταξύ των μελών και των εκπροσώπων του, όσο και μεταξύ των εκπροσώπων του και άλλων προσώπων εντός του ιδρύματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης διασφαλίζει ότι η τακτική επικοινωνία μεταξύ των τομέων διαχείρισης κινδύνου και στρατηγικού σχεδιασμού διευκολύνει την παρακολούθηση του κινδύνου που προκύπτει από τις μελλοντικές δραστηριότητες.

7.4 Πολιτικές, διαδικασίες και μηχανισμοί ελέγχου για τον CSRBB

7.4.1 Πολιτικές και διαδικασίες κινδύνου

127. Το Διοικητικό Συμβούλιο, βάσει της συνολικής στρατηγικής του για τον CSRBB, υιοθετεί άρτιες πολιτικές κινδύνου, διαδικασίες και συστήματα που διασφαλίζουν ότι:

(α) Καθορίζονται οι διαδικασίες επικαιροποίησης των σεναρίων για την αξιολόγηση και παρακολούθηση του CSRBB,

(β) η προσέγγιση μέτρησης και οι σχετικές παραδοχές για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση του CSRBB, είναι κατάλληλες και αναλογικές,

(γ) οι παραδοχές των υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται επανεξετάζονται και, αν κρίνεται απαραίτητο, τροποποιούνται,

(δ) καθορίζονται τα πρότυπα για την αξιολόγηση των θέσεων και τη μέτρηση της απόδοσης και

(ε) καθορίζονται γραμμές δικαιοδοσίας και ευθύνης για τη διαχείριση της έκθεσης στον CSRBB.

128. Οι πολιτικές είναι δεόντως αιτιολογημένες, αξιόπιστες και τεκμηριωμένες και απευθύνονται σε όλες τις συνιστώσες του CSRBB που είναι σημαντικές με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ιδρύματος. Με την επιφύλαξη της αρχής της αναλογικότητας, στις πολιτικές για τον CSRBB, περιλαμβάνονται:

(α) Η ύπαρξη ξεκάθαρης διαχωριστικής γραμμής μεταξύ των συναλλαγών εκτός και εντός χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Οι εσωτερικές μεταβιβάσεις κινδύνων μεταξύ του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και του χαρτοφυλακίου συναλλαγών τεκμηριώνονται δεόντως και παρακολουθούνται,

(β) το μέγεθος και η μορφή των ασκήσεων αιφνίδιων και μη αναμενόμενων μεταβολών των περιθωρίων που

θα χρησιμοποιούνται για τους εσωτερικούς υπολογισμούς του CSRBB αντιστοίχως.

129. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης του CSRBB του ιδρύματος παραμένουν κατάλληλες και αξιόπιστες, το Διοικητικό Συμβούλιο ή οι εκπρόσωποί του, τις επανεξετάζουν υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων των τακτικών αναφορών.

130. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή οι εκπρόσωποί του διασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες ανάλυσης και διαχείρισης κινδύνου που σχετίζονται με τον CSRBB διεξάγονται από επαρκές και ικανό προσωπικό που διαθέτει τεχνικές γνώσεις και εμπειρία, σύμφωνα με τη φύση και το πεδίο των δραστηριοτήτων του ιδρύματος.

7.4.2 Εσωτερικοί μηχανισμοί ελέγχου

131. Όσον αφορά τις πολιτικές και τις διαδικασίες ελέγχου του CSRBB, τα ιδρύματα διαθέτουν κατάλληλες διαδικασίες έγκρισης, διαδικασίες επανεξέτασης και άλλους μηχανισμούς σχεδιασμένους ώστε να παρέχουν εύλογη διαβεβαίωση ότι επιτυγχάνονται οι στόχοι διαχείρισης κινδύνου.

132. Τα ιδρύματα αναθέτουν την επανεξέταση των διαδικασιών εντοπισμού, μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου του CSRBB σε ανεξάρτητη υπηρεσία ελέγχου, η οποία μπορεί να είναι είτε εσωτερικός είτε εξωτερικός ελεγκτής, σε τακτική βάση. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εκθέσεις που συντάσσονται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελεγκτές ή άλλους ισοδύναμους εξωτερικούς φορείς τίθενται στη διάθεση των οικείων αρμόδιων αρχών.

7.4.3 Σύστημα πληροφορικής και ποιότητα δεδομένων για τον CSRBB

133. Τα συστήματα πληροφορικής και οι εφαρμογές που χρησιμοποιεί το ίδρυμα για να εκτελεί, να επεξεργάζεται και να καταγράφει λειτουργίες, να εντοπίζει, να μετρά και να συγκεντρώνει την έκθεση σε CSRBB, καθώς και για να παράγει αναφορές, πρέπει να μπορούν να υποστηρίξουν τη διαχείριση του CSRBB εγκαίρως και με ακρίβεια. Ειδικότερα, τα συστήματα πρέπει να:

(α) Καταγράφουν δεδομένα σχετικά με το πιστωτικό περιθώριο για όλα τα ανοίγματα του ιδρύματος που ενέχουν CSRBB υποστηρίζοντας έτσι το σύστημα μέτρησης του ιδρύματος για τον εντοπισμό, τη μέτρηση και τη συγκέντρωση των κύριων πηγών έκθεσης σε CSRBB,

(β) καταγράφουν πλήρως και με σαφήνεια όλες τις συναλλαγές που εκτελούνται από το ίδρυμα, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά τους ως προς τον CSRBB,

(γ) είναι προσαρμοσμένα στην πολυπλοκότητα και στο πλήθος των συναλλαγών που δημιουργούν CSRBB,

(δ) προσφέρουν επαρκή ευελιξία ώστε να καλύπτουν ένα εύλογο φάσμα σεναρίων αιφνίδιων ή ακραίων καταστάσεων CSRBB και τυχόν συμπληρωματικών σεναρίων,

(ε) παρέχουν τη δυνατότητα στα ιδρύματα πλήρους επιμέτρησης, αξιολόγησης και παρακολούθησης της συνεισφοράς των επιμέρους συναλλαγών στη συνολική τους έκθεση και

(στ) είναι σε θέση να υπολογίζουν τις μετρικές CSRBB.

134. Το σύστημα πληροφορικής είναι ικανό να καταγράφει τα χαρακτηριστικά πιστωτικού περιθωρίου των προϊόντων.

135. Τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση του CSRBB αποτυπώνουν τα χαρακτηριστικά CSRBB όλων των προϊόντων.

136. Οι μετρικές κινδύνου βασίζονται σε αξιόπιστα εσωτερικά δεδομένα και δεδομένα της αγοράς. Τα ιδρύματα ελέγχουν διεξοδικά την ποιότητα των εξωτερικών πηγών πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των βάσεων ιστορικών δεδομένων των πιστωτικών περιθωρίων, καθώς και τη συχνότητα με την οποία ενημερώνονται οι βάσεις δεδομένων.

137. Προκειμένου να διασφαλιστεί η υψηλή ποιότητα των δεδομένων, τα ιδρύματα εφαρμόζουν κατάλληλες διαδικασίες με τις οποίες διασφαλίζεται η ορθότητα των δεδομένων που εισάγονται στο σύστημα πληροφορικής. Η εισαγωγή δεδομένων είναι όσο το δυνατόν περισσότερο αυτοματοποιημένη με σκοπό τη μείωση των σφαλμάτων λόγω χειροκίνητης εισαγωγής δεδομένων, και η χαρτογράφηση των δεδομένων επανεξετάζεται περιοδικά και ελέγχεται σε σχέση με την εγκεκριμένη έκδοση του υποδείγματος. Επιπλέον, υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση των κυριότερων πηγών δεδομένων που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία μέτρησης κινδύνου του ιδρύματος. Τα ιδρύματα επίσης υιοθετούν κατάλληλους μηχανισμούς ώστε να επαληθεύεται η ορθότητα της διαδικασίας συγέντρωσης δεδομένων και η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων του υποδείγματος. Οι εν λόγω μηχανισμοί επιβεβαιώνουν την ακρίβεια και την αξιοπιστία των δεδομένων.

7.4.4 Εσωτερικές αναφορές

138. Τα εσωτερικά συστήματα παραγωγής αναφορών κινδύνων των ιδρυμάτων παρέχουν έγκαιρη, ακριβή και ολοκληρωμένη πληροφόρηση όσον αφορά την έκθεσή τους στον CSRBB. Η συχνότητα των εσωτερικών αναφορών είναι τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

139. Οι εσωτερικές αναφορές υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του περιέχοντας πληροφορίες σε σχετικά επίπεδα συγέντρωσης (ανά επίπεδο ενοποίησης) και επανεξετάζονται τακτικά. Οι πληροφορίες που περιέχονται στις αναφορές είναι προσαρμοσμένες στο συγκεκριμένο επίπεδο διοίκησης (π.χ. Διοικητικό Συμβούλιο, ανώτερα διοικητικά στελέχη) και στην ειδική κατάσταση του ιδρύματος και του οικονομικού περιβάλλοντος.

140. Οι αναφορές για τον CSRBB παρέχουν συγκεντρωτικές πληροφορίες, καθώς και επαρκή υποστηρικτικά λεπτομερή στοιχεία έτσι ώστε το Διοικητικό Συμβούλιο ή η εκπρόσωποι του να είναι σε θέση να αξιολογήσουν την ευαισθησία του ιδρύματος στις μεταβολές των συνθηκών της αγοράς και σε λοιπούς σημαντικούς παράγοντες κινδύνου. Το περιεχόμενο των αναφορών αποτυπώνει τις μεταβολές στο προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και το οικονομικό περιβάλλον και συγκρίνει την τρέχουσα έκθεση σε κίνδυνο με τα αντίστοιχα όρια που καθορίζονται στην πολιτική.

141. Οι αναφορές για τον CSRBB περιλαμβάνουν, σε τακτική βάση, τα αποτελέσματα των αναθεωρήσεων και ελέγχων των υποδειγμάτων, καθώς και συγκρίσεις προηγούμενων προβλέψεων ή εκτιμήσεων κινδύνου με πραγματικά αποτελέσματα με σκοπό την άντληση πληροφοριών για πιθανές ελλείψεις στην ανάπτυξη των υποδειγμάτων. Τα χαρτοφυλάκια που μπορεί να επηρεάζονται από σημαντικές διακυμάνσεις των τρεχουσών τιμών της αγοράς προσδιορίζονται με σαφήνεια και οι επιπτώσεις παρακολουθούνται εντός του συστήματος

διοικητικής πληροφόρησης του ιδρύματος και υπόκεινται σε εποπτεία αντίστοιχη των άλλων χαρτοφυλακίων που εκτίθενται σε κίνδυνο αγοράς.

142. Μολονότι οι τύποι αναφορών που καταρτίζονται για το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του ποικίλλουν ανάλογα με τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου του ιδρύματος, περιλαμβάνουν, λαμβάνοντας υπόψη τις παρ. 140 και 141, τα ακόλουθα:

(α) Συνοπτικές περιγραφές των συγκεντρωτικών ανοιγμάτων του ιδρύματος στον CSRBB σε σχέση με τις διαφορετικές μετρικές CSRBB. Τα στοιχεία ενεργητικού, παθητικού, και τα εκτός ισολογισμού ανοίγματα και οι στρατηγικές που καθορίζουν το επίπεδο και την κατεύθυνση του CSRBB προσδιορίζονται και επεξηγούνται, και

(β) Βασικές παραδοχές μοντελοποίησης.

143. Βάσει των εν λόγω αναφορών, το Διοικητικό Συμβούλιο ή η εκπρόσωποι του είναι σε θέση να αξιολογήσουν την ευαισθησία του ιδρύματος στις μεταβολές των συνθηκών της αγοράς και σε λοιπούς σημαντικούς παράγοντες κινδύνου, με ειδική αναφορά σε χαρτοφυλάκια τα οποία θα μπορούσαν ενδεχομένως να επηρεάζονται από σημαντικές διακυμάνσεις των τρεχουσών τιμών της αγοράς.

144. Το εσωτερικό σύστημα μέτρησης παράγει αναφορές σε τέτοια μορφή που να επιτρέπει στα διάφορα επίπεδα διοίκησης του ιδρύματος να κατανοούν εύκολα τις αναφορές και να λαμβάνουν τις κατάλληλες αποφάσεις εγκαίρως. Οι αναφορές αποτελούν τη βάση για την τακτική παρακολούθηση του κατά πόσον το ίδρυμα λειτουργεί σύμφωνα με τη στρατηγική του.

7.4.5 Διακυβέρνηση υποδείγματος

145. Τα ιδρύματα διασφαλίζουν ότι η επικύρωση των μεθόδων μέτρησης CSRBB —οι οποίες επανεξετάζονται και επικυρώνονται ανεξάρτητα από την ανάπτυξή τους— και η αξιολόγηση του αντίστοιχου κινδύνου υποδείγματος περιλαμβάνονται σε επίσημη διαδικασία πολιτικής η οποία αναθεωρείται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους εκπροσώπους του. Η πολιτική είναι ενσωματωμένη στις διαδικασίες διακυβέρνησης για τη διαχείριση κινδύνου υποδείγματος και διευκρινίζει:

(α) Τους διοικητικούς ρόλους και καθορίζει ποιος είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη, την επικύρωση, την τεκμηρίωση, την εφαρμογή και τη χρήση των υποδειγμάτων και

(β) τις αρμοδιότητες εποπτείας του υποδείγματος, καθώς και τις πολιτικές που περιλαμβάνουν την αρχική ανάπτυξη, τις διαδικασίες συνεχούς επικύρωσης, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, την έγκριση, τον έλεγχο των εκδόσεων, τις διαδικασίες εξαιρέσης, κλιμάκωσης, τροποποίησης και απόσυρσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Παρακολούθηση του CSRBB

8.1 Γενική προσέγγιση για την παρακολούθηση του CSRBB

146. Τα ιδρύματα εφαρμόζουν αξιόπιστα εσωτερικά συστήματα μέτρησης (IMs) που συνυπολογίζουν όλες τις συνιστώσες και πηγές του CSRBB που σχετίζονται με το επιχειρηματικό μοντέλο του ιδρύματος.

147. Τα ιδρύματα παρακολουθούν την έκθεσή τους στον CSRBB όσον αφορά τις πιθανές μεταβολές στις

διαφορετικές μετρικές CSRBB. Τα ιδρύματα χρησιμοποιούν συμπληρωματικά χαρακτηριστικά των διαφορετικών προσεγγίσεων προκειμένου να καταγράψουν την πολύπλοκη φύση του CSRBB σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα. Ειδικότερα, τα ιδρύματα επιμετρούν και παρακολουθούν (i) την συνολική επίπτωση των βασικών παραδοχών μοντελοποίησης στις διαφορετικές μετρικές CSRBB και (ii) τον CSRBB των παραγώγων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου τους, εφόσον καθίσταται σχετικός στο πλαίσιο του επιχειρηματικού μοντέλου.

8.2 Μέθοδοι παρακολούθησης του CSRBB

148. Τα ιδρύματα αναπτύσσουν και χρησιμοποιούν τις δικές τους παραδοχές και μεθόδους υπολογισμού για την εκτίμηση του CSRBB. Η επιλεγμένη μεθοδολογία μέτρησης ενδείκνυται για την πολυπλοκότητα του ίδιου του ιδρύματος.

149. Το ίδρυμα κατανοεί πλήρως τους περιορισμούς κάθε ποσοτικού εργαλείου και υποδείγματος που χρησιμοποιεί και λαμβάνει υπόψη αυτούς τους περιορισμούς κατά τη διαδικασία διαχείρισης του CSRBB. Κατά την αξιολόγηση του CSRBB, το ίδρυμα έχει επίγνωση των κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν ως αποτέλεσμα της λογιστικής αντιμετώπισης των συναλλαγών του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

150. Κατ' εξαίρεση, κατά την εφαρμογή στην Πράξη της παρ. 114 και για λόγους αναλογικότητας, τα ιδρύματα δύνανται να συμπεριλάβουν συνιστώσες ιδιοσυγκρατικού πιστωτικού περιθωρίου για την παρακολούθηση του CSRBB, εφόσον εξασφαλίζεται ότι οι μετρικές κινδύνου θα αποφέρουν πιο συντηρητικά αποτελέσματα.

8.3 Παραδοχές παρακολούθησης του CSRBB

151. Κατά τη μέτρηση του CSRBB, τα ιδρύματα κατανοούν και τεκμηριώνουν πλήρως τις βασικές παραδοχές μοντελοποίησης. Οι εν λόγω παραδοχές είναι ευθυγραμμισμένες με τις επιχειρηματικές στρατηγικές και ελέγχονται τακτικά.

152. Τα ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις των λογιστικών πρακτικών για τη μέτρηση του CSRBB,

ιδίως για τις μετρικές καθαρών εσόδων από τόκους συν τις μεταβολές στην αγοραία αξία.

153. Αν η αξιοπιστία και η σταθερότητα των παραδοχών σχετικά με τη διαφοροποίηση κινδύνων επαληθεύονται και τεκμηριώνονται καταλλήλως, η ενσωμάτωση διαφοροποίησης μεταξύ CSRBB και IRRBB ενδέχεται να λαμβάνεται υπόψη. Υπό την ίδια προϋπόθεση, οι παραδοχές σχετικά με τη διαφοροποίηση μεταξύ του CSRBB και άλλων κινδύνων, ενδέχεται να λαμβάνονται και αυτές υπόψη. Οι επιδράσεις της διαφοροποίησης εκτιμώνται, τόσο συντηρητικά, ώστε να θεωρούνται επαρκώς σταθερές ακόμη και σε οικονομικές υφέσεις, αλλά και υπό συνθήκες αγοράς οι οποίες δεν είναι ευνοϊκές για την επιχειρηματική διάρθρωση και την διάρθρωση της έκθεσης σε κίνδυνο του ιδρύματος. Σε κάθε περίπτωση, τα ιδρύματα διαθέτουν ξεχωριστές αξιολογήσεις του CSRBB και λοιπών κινδύνων (συμπεριλαμβανομένου του IRRBB).

154. Καθώς οι συνθήκες της αγοράς, το ανταγωνιστικό περιβάλλον και οι στρατηγικές αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου, τα ιδρύματα επανεξετάζουν τις σημαντικές παραδοχές μέτρησης τουλάχιστον σε ετήσια βάση αλλά και πιο συχνά κατά τη διάρκεια ταχέως μεταβαλλόμενων συνθηκών της αγοράς.

155. Για σκοπούς CSRBB, τα ιδρύματα καταρτίζουν συνετή τεκμηρίωση για τη στήριξη των παραδοχών και διαδικασιών των πολιτικών τους και συμπεριλαμβάνουν διαδικασία για την επανεξέταση αυτών. Τα ιδρύματα κατανοούν, για τους σκοπούς του CSRBB, τις επιπτώσεις των επιλεγμένων στρατηγικών επενδύσεων που σχετίζονται με τον CSRBB.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Τελικές διατάξεις

156. Οι διατάξεις της παρούσας ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

157. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας.

Παράρτημα Ι
Μέθοδοι μέτρησης του IRRBB (μη εξαντλητικός κατάλογος)

Μοντελοποίηση ταμειακών ροών	Σύστημα μέτρησης	Περιγραφή	Καταγραφόμενοι κίνδυνοι	Περιορισμοί του συστήματος μέτρησης
Μη εξαρτώμενες ταμειακές ροές (Θεωρείται ότι η χρονική στιγμή των ταμειακών ροών είναι ανεξάρτητη από το συγκεκριμένο σενάριο για τα επιτόκια)	<u>Με βάση τα καθαρά έσοδα από τόκους:</u> • Ανάλυση ανοίγματος: Διαφορά ανατιμολόγησης • Εστίαση στη συνιστώσα των καθαρών εσόδων από τόκους: Μεταβολή των καθαρών εσόδων από τόκους	Η ανάλυση ανοίγματος κατανέμει όλα τα ευαίσθητα σε μεταβολές επιτοκίου μέσα, σε προκαθορισμένες χρονικές περιόδους, σύμφωνα με τις ημερομηνίες ανατιμολόγησης ή λήξης τους, οι οποίες είτε καθορίζονται συμβατικά είτε βασίζονται σε συμπεριφορικές παραδοχές. Υπολογίζει τις καθαρές θέσεις («ανοίγματα») σε κάθε χρονική περίοδο. Προσεγγίζει τη μεταβολή στα καθαρά έσοδα από τόκους που προκύπτει από μετατόπιση της καμπύλης αποδόσεων, μέσω του πολλαπλασιασμού εκάστης καθαρής θέσης με την αντίστοιχη μεταβολή του επιτοκίου.	Κίνδυνος ανοίγματος (μόνο παράλληλος κίνδυνος)	• Το σύστημα μέτρησης προσεγγίζει τον κίνδυνο ανοίγματος μόνο γραμμικά. • Βασίζεται στην παραδοχή ότι όλες οι θέσεις εντός μιας συγκεκριμένης κατηγορίας ληκτότητας λήγουν ή ανατιμολογούνται ταυτόχρονα. • Δεν λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο βάσης και τον κίνδυνο δικαιώματος προαίρεσης.
	<u>Οικονομική αξία:</u> • Ανάλυση σταθμισμένης διάρκειας:	Η τροποποιημένη σταθμισμένη διάρκεια προσεγγίζει τη σχετική μεταβολή στην καθαρή παρούσα αξία ενός χρηματοπιστωτικού μέσου λόγω οριακών	Κίνδυνος ανοίγματος (μόνο παράλληλος κίνδυνος)	• Το σύστημα μέτρησης έχει εφαρμογή μόνο σε περιπτώσεις οριακών μετατοπίσεων της καμπύλης

Μοντελοποίηση ταμειακών ροών	Σύστημα μέτρησης	Περιγραφή	Καταγραφόμενοι κίνδυνοι	Περιορισμοί του συστήματος μέτρησης
	Τροποποιημένη σταθμισμένη διάρκεια/PV01 των ιδίων κεφαλαίων	παράλληλων μετατοπίσεων της καμπύλης αποδόσεων κατά μία ποσοστιαία μονάδα. Η τροποποιημένη σταθμισμένη διάρκεια των ιδίων κεφαλαίων μετρά την έκθεση ενός ιδρύματος σε κίνδυνο ανοίγματος για το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο. Η PV01 των ιδίων κεφαλαίων εκτιμάται από την τροποποιημένη σταθμισμένη διάρκεια των ιδίων κεφαλαίων και μετρά την απόλυτη μεταβολή της αξίας των ιδίων κεφαλαίων που προκύπτει από παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης αποδόσεων κατά 1 μονάδα βάσης (0,01 %). Το σημείο εκκίνησης είναι η κατανομή όλων των ταμειακών ροών των ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίου μέσων, σε χρονικές ζώνες. Για κάθε είδος μέσου, επιλέγεται η κατάλληλη καμπύλη αποδόσεων. Η τροποποιημένη σταθμισμένη διάρκεια κάθε μέσου υπολογίζεται από τη μεταβολή της καθαρής παρούσας αξίας του, λόγω της παράλληλης μετατόπισης της καμπύλης αποδόσεων κατά μία (1) ποσοστιαία		αποδόσεων. Υπό την παρουσία κυριότητας, μπορεί να υποεκτιμήσει την επίδραση μεγαλύτερων διακυμάνσεων επιτοκίου. • Έχει εφαρμογή μόνο σε περιπτώσεις παράλληλων μετατοπίσεων της καμπύλης αποδόσεων. • Δεν λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο δικαιώματος προαίρεσης και λαμβάνει υπόψη, στην καλύτερη περίπτωση, τον κίνδυνο βάσης.

Μοντελοποίηση ταμειακών ροών	Σύστημα μέτρησης	Περιγραφή	Καταναραφόμενοι κίνδυνοι	Περιορισμοί του συστήματος μέτρησης
		μονάδα. Η τροποποιημένη σταθμισμένη διάρκεια των ιδίων κεφαλαίων προσδιορίζεται ως η τροποποιημένη σταθμισμένη διάρκεια των στοιχείων ενεργητικού επί το μέγεθος των στοιχείων ενεργητικού διαιρούμενων διά των ιδίων κεφαλαίων μείον την τροποποιημένη σταθμισμένη διάρκεια των στοιχείων παθητικού επί το μέγεθος των στοιχείων παθητικού διαιρούμενων διά των ιδίων κεφαλαίων. Η ΡV01 των ιδίων κεφαλαίων προκύπτει πολλαπλασιάζοντας την τροποποιημένη σταθμισμένη διάρκεια των ιδίων κεφαλαίων με την αξία των ιδίων κεφαλαίων (ενεργητικό μείον παθητικό) και διαιρώντας με το 10.000 για να καταλήξουμε στη μεταβολή της αξίας ανά μονάδα βάσης.		
	• Μερικώς τροποποιημένη σταθμισμένη	Η μερικώς τροποποιημένη σταθμισμένη διάρκεια ενός μέσου για μια συγκεκριμένη χρονική ζώνη υπολογίζεται όπως η τροποποιημένη διάρκεια ανωτέρω, με	Κίνδυνος ανοίγματος (παράλληλος και	• Το σύστημα μέτρησης έχει εφαρμογή μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις των επταετιών.

Μοντελοποίηση ταμειακών ροών	Σύστημα μέτρησης	Περιγραφή	Καταγραφόμενοι κίνδυνοι	Περιορισμοί του συστήματος μέτρησης
	διάρκεια/μερική PV01	Εξάρτηση το γεγονός ότι δεν μετατοπίζεται ολόκληρη η καμπύλη αποδόσεων παράλληλα, αλλά μόνο το τμήμα της καμπύλης απόδοσης που αντιστοιχεί στην χρονική ζώνη. Αυτές οι μετρήσεις δείχνουν την ευαισθησία της αγοραίας αξίας του επενδυτικού χαρτοφυλακίου σε μια οριακή μετατόπιση της καμπύλης αποδόσεων σε συγκεκριμένα διαστήματα ληκτότητας. Για τη μέτρηση κάθε κατηγορίας ληκτότητας είναι δυνατή η εφαρμογή διαφορετικού μεγέθους μετατόπισης, ώστε να μπορεί να υπολογιστεί η επίδραση της μεταβολής στο σχήμα της καμπύλης αποδόσεων για το σύνολο του χαρτοφυλακίου.	μη παράλληλος κίνδυνος	Υπό την παρουσία κυρτότητας, το σύστημα μέτρησης μπορεί να υποεκτιμήσει την επίδραση μεγαλύτερων διακυμάνσεων επιτοκίου. • Δεν λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο βάσης και τον κίνδυνο δικαιώματος προαίρεσης.
Οι ταμειακές ροές εξαρτώνται εν όλω ή εν μέρει από το σενάριο επιτοκίων (Θεωρείται ότι η χρονική στιγμή των ταμειακών ροών	<u>Με βάση τα καθαρά έσοδα από τόκους:</u> Εστίαση στη συνιστώσα των καθαρών εσόδων από τόκους:	Η μεταβολή των καθαρών εσόδων από τόκους είναι ένα σύστημα μέτρησης με βάση τα κέρδη και μετρά τη μεταβολή των καθαρών εσόδων από τόκους στη διάρκεια ενός συγκεκριμένου χρονικού ορίζοντα (συνήθως 1 έως 5 έτη) που προκύπτει από αφνίδια ή σταδιακή μεταβολή των επιτοκίων.	Κίνδυνος ανοίγματος (παράλληλος και μη παράλληλος), κίνδυνος βάσης και, υπό την προϋπόθεση ότι όλες οι ταμειακές	• Ευαισθησία του αποτελέσματος στις παραδοχές μοντελοποίησης και στις συμπεριφορικές παραδοχές. • Πολυπλοκότητα.

Μοντελοποίηση ταμειακών ροών	Σύστημα μέτρησης	Περιγραφή	Καταγραφόμενοι κίνδυνοι	Περιορισμοί του συστήματος μέτρησης
των δικαιωμάτων προαίρεσης, των μέσων με ενσωματωμένα, ρητά δικαιώματα προαίρεσης —σε πιο σύνθετες προσεγγίσεις— των μέσων των οποίων η ληκτότητα εξαρτάται από τη συμπεριφορά των πελατών, μοντελοποιείται με βάση το σενάριο επιτοκίων)	•Μεταβολή των καθαρών εσόδων από τόκους	Το σημείο εκκίνησης είναι η αντιστοίχιση όλων των ταμειακών ροών των ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίου μέσων σε (αναλυτικές) χρονικές περιόδους (ή με τη χρήση των ακριβών ημερομηνιών ανατιμολόγησης των επιμέρους θέσεων σε πιο εξελιγμένα συστήματα). Το βασικό σενάριο για τους υπολογισμούς αντικατοπτρίζει το τρέχον εταιρικό σχέδιο του ιδρύματος να εκτιμήσει τον όγκο, τις ημερομηνίες τιμολόγησης και ανατιμολόγησης των μελλοντικών επιχειρηματικών συναλλαγών. Τα επιτόκια που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών στο βασικό σενάριο προέρχονται από προθεσμιακά επιτόκια, κατάλληλα περιθώρια ή αναμενόμενα επιτόκια αγοράς για διαφορετικά μέσα. Κατά την εκτίμηση του πιθανού εύρους των μεταβολών των καθαρών εσόδων από τόκους, οι τράπεζες χρησιμοποιούν	ροές μοντελοποιούνται βάσει σεναρίου, επίσης κίνδυνος δικαϊώματος προαίρεσης	

Μοντελοποίηση ταμειακών ροών	Σύστημα μέτρησης	Περιγραφή	Καταγραφόμενοι κίνδυνοι	Περιορισμοί του συστήματος μέτρησης
		παραδοχές και υποδείγματα για να προβλέπουν την πορεία των επιτοκίων, τη λήξη των υπαρχόντων στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, και των εκτός ισολογισμού, και την πιθανή αντικατάστασή τους. Τα συστήματα μέτρησης με βάση τα καθαρά έσοδα από τόκους μπορούν να διαφοροποιηθούν ανάλογα με την πολυπλοκότητα των μελλοντικών ταμειακών ροών: τα απλά μοντέλα εκκαθαρισμένου ισολογισμού θεωρούν ότι τα υπάρχοντα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού λήγουν χωρίς αντικατάσταση· τα μοντέλα σταθερού ισολογισμού θεωρούν ότι τα υπό λήξη στοιχεία ενεργητικού και παθητικού αντικαθίστανται από συγκρίσιμα μέσα· ενώ τα πιο σύνθετα μοντέλα δυναμικών ταμειακών ροών αντανακλούν τις επιχειρηματικές αποφάσεις/κινήσεις σε διαφορετικά περιβάλλοντα επιτοκίων στο μέγεθος και τη σύνθεση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.		

Μοντελοποίηση ταμειακών ροών	Σύστημα μέτρησης	Περιγραφή	Καταγραφόμενοι κίνδυνοι	Περιορισμοί του συστήματος μέτρησης
		Όλα τα συστήματα μέτρησης με βάση το κέρδος μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εκτίμηση της επίπτωσης σε συγκεκριμένο σενάριο ή σε στοχαστική προσομοίωση σεναρίων. Τα κέρδη σε κίνδυνο (EaR) αποτελούν παράδειγμα της δεύτερης περίπτωσης, που μετρά τη μέγιστη μεταβολή των καθαρών εσόδων από τόκους σε ένα δεδομένο επίπεδο εμπιστοσύνης.		
	Οικονομική αξία: Εστίαση στην οικονομική αξία των ιδίων κεφαλαίων (EVE) •Μεταβολή στην αξία οικονομική των ιδίων κεφαλαίων	Η μεταβολή στην οικονομική αξία των ιδίων κεφαλαίων είναι η μεταβολή της καθαρής παρούσας αξίας όλων των ταμειακών ροών που προέρχονται από στοιχεία ενεργητικού, παθητικού, και εκτός ισολογισμού του επενδυτικού χαρτοφυλακίου που προκύπτουν από μεταβολή των επιτοκίων, υπό την παραδοχή ότι όλες οι θέσεις επενδυτικού χαρτοφυλακίου εκκαθαρίζονται. Ο κίνδυνος επιτοκίου μπορεί να αξιολογηθεί από τη μεταβολή της EVE	Κίνδυνος ανοίγματος (πράγματος και παράλληλος κίνδυνος), κίνδυνος βάσης, και αν όλες οι ταμειακές ροές μοντελοποιούνται βάσει σεναρίου τότε και κίνδυνος δικαίωματος προαίρεσης	• Ευαισθησία του αποτελέσματος στις παραδοχές μοντελοποίησης και στις συμπεριφορικές παραδοχές. • Συστήματα μέτρησης που βασίζονται σε στοχαστικές διαδικασίες οι οποίες κάνουν παραδοχές αναφορικά με την κατανομή των παραγόντων κινδύνου μπορεί να παραβλέψουν την καταγραφή

Μοντελοποίηση ταμειακών ροών	Σύστημα μέτρησης	Περιγραφή	Καταγραφόμενοι κίνδυνοι	Περιορισμοί του συστήματος μέτρησης
		(ΔΕVE) για συγκεκριμένα σενάρια επιτοκίου ή από την κατανομή ΔΕVE όταν χρησιμοποιείται Monte Carlo ή ιστορική προσομοίωση. Η οικονομική αξία σε κίνδυνο (EVaR) αποτελεί παράδειγμα της δεύτερης περίπτωσης, που μετρά τη μέγιστη μεταβολή της αξίας των ιδίων κεφαλαίων σε ένα δεδομένο επίπεδο εμπιστοσύνης.		κινδύνων ακραίων γεγονότων και περιπτώσεων μη γραμμικότητας. • Οι προσεγγίσεις Monte Carlo με την χρήση πλήρους αποτίμησης είναι υπολογιστικά απαιτητικές και ενδέχεται να είναι δύσκολο να ερμηνευθούν («μαύρο κουτί»).
				• Πολυπλοκότητα.

Παράρτημα II

Πίνακας καθορισμού επιπέδου πολυπλοκότητας για τη μέτρηση του IRRBB

Τα ιδρύματα εφαρμόζουν τουλάχιστον το επίπεδο πολυπλοκότητας στις μετρήσεις κινδύνου που παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα, ανάλογα με την κατά ΕΔΕΑ κατηγοριοποίησή τους, σύμφωνα με τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της EAT. Όταν η πολυπλοκότητα ή το πεδίο εφαρμογής του επιχειρηματικού μοντέλου ενός ιδρύματος είναι σημαντικά, το ίδρυμα, ανεξάρτητα από το μέγεθός του, πραγματοποιεί και εφαρμόζει μετρικές κινδύνου που αντιστοιχούν στο συγκεκριμένο επιχειρηματικό μοντέλο του και καλύπτουν επαρκώς όλους τους παράγοντες ευαισθησίας. Όλοι οι ουσιώδεις συντελεστές ευαισθησίας στις μεταβολές επιτοκίου καταγράφονται επαρκώς, συμπεριλαμβανομένης της ευαισθησίας σε συμπεριφορικές παραδοχές.

Τα ιδρύματα που προσφέρουν χρηματοοικονομικά προϊόντα που περιέχουν ενσωματωμένα δικαιώματα προαίρεσης χρησιμοποιούν συστήματα μέτρησης που αποτυπώνουν επαρκώς την επίπτωση των δικαιωμάτων προαίρεσης από τις μεταβολές των επιτοκίων. Τα ιδρύματα των οποίων τα προϊόντα παρέχουν στους πελάτες συμπεριφορικά δικαιώματα προαίρεσης χρησιμοποιούν επαρκείς προσεγγίσεις μοντελοποίησης εξαρτώμενων ταμειακών ροών για να ποσοτικοποιήσουν τον IRRBB σε σχέση με μεταβολές της συμπεριφοράς των πελατών που θα μπορούσαν να επέλθουν στα διαφορετικά σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων επιτοκίων.

Οι τέσσερις κατηγορίες που αναφέρονται στον πίνακα καθορισμού του επιπέδου πολυπλοκότητας που ακολουθεί αντικατοπτρίζουν την κατηγοριοποίηση των ιδρυμάτων όπως καθορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT για την Εποπτική Διαδικασία Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΕΔΕΑ). Οι διαφορετικές κατηγορίες αντικατοπτρίζουν διαφορετικό μέγεθος, δομή και φύση, πεδίο εφαρμογής και πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων των ιδρυμάτων. Η Κατηγορία 1, αντιστοιχεί στα πιο πολύπλοκα ιδρύματα.

Μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB		Ενδεικτικές εποπτικές προσδοκίες όσον αφορά τη μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB ανάλογα με την κατηγορία πολυπλοκότητας του ιδρύματος			
Μοντελοποίηση ταμειακών ροών	Σύστημα μέτρησης	4	3	2	1
Ανεξάρτητες ταμειακές ροές (θεωρείται ότι η χρονική στιγμή των ταμειακών ροών είναι ανεξάρτητη από το συγκεκριμένο σενάριο για τα επιτόκια)	Με βάση τα καθαρά έσοδα από τόκους: Ανάλυση ανοίγματος: •Διαφορά ανατιμολόγησης	Οι χρονικές ζώνες που συνιστώνται από την Επιτροπή της Βασιλείας για τα Πρότυπα Τραπεζικής Εποπτείας στο έγγραφο με τίτλο «Principles for the Management and Supervision of Interest Rate Risk in the banking book» (Αρχές για τη διαχείριση και εποπτεία του κινδύνου επιτοκίου στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο) από τα Πρότυπα της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, του Απριλίου 2016.			
		[Ανάλυση ανοίγματος βάσει του εξελισσόμενου μεγέθους και σύνθεσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου λόγω επιχειρηματικών αποφάσεων σε διαφορετικά περιβάλλοντα επιτοκίου. Συμπεριλαμβανομένων προβλεπόμενων εμπορικών περιθωρίων που συνάδουν με το σενάριο επιτοκίων (βλ. Κεφάλαιο 5 σχετικά με τη μέτρηση του IRRBB).]			

Μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB		Ενδεικτικές εποπτικές προσδοκίες όσον αφορά τη μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB ανάλογα με την κατηγορία πολυπλοκότητας του ιδρύματος	
μέσων με ενσωματωμένα ρητά δικαιώματα προαίρεσης — και σε πιο σύνθετες προσεγγίσεις— των μέσων των οποίων η ληκτότητα εξαρτάται από τη συμπεριφορά των πελατών, μοντελοποιείται με βάση το σενάριο επιτοκίων)	Μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB	στατικό ισολογισμό. (βλ. Κεφάλαιο 5 Βάσει των χρονικών ζωνών που συνιστώνται από τα Πρότυπα της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία. τη μελλοντική επιχειρηματική ανάπτυξη.	περιθώριο βάσης και το πιστωτικό περιθώριο, καθώς και με μεταβολές στη συμπεριφορά των πελατών, εφαρμόζονται για την πρόβλεψη του όγκου εργασιών και των κερδών, προκειμένου να επιμετρηθεί η απόκλιση σε σύγκριση με το υποκείμενο επιχειρηματικό σχέδιο. Συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων εμπορικών περιθωρίων που συνάδουν με το

Μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB	Ενδεικτικές εποπτικές προσδοκίες όσον αφορά τη μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB ανάλογα με την κατηγορία πολυπλοκότητας του ιδρύματος	
	σενάριο επιτοκίων (βλ. Κεφάλαιο 5 σχετικά με τη μέτρηση του IRRBB).	σενάριο επιτοκίων (βλ. Κεφάλαιο 5 σχετικά με τη μέτρηση του IRRBB).
Οικονομική αξία: Οικονομική αξία των ιδίων κεφαλαίων (EVE)	Εφαρμογή των προσδιοριζόμενων από το θεσμικό πλαίσιο σεναρίων και άλλα σενάρια αιφνίδιων μεταβολών και σενάρια ακραίων καταστάσεων για την καμπύλη αποδόσεων (βλ. Κεφάλαιο 5 σχετικά με τη μέτρηση του IRRBB), χρησιμοποιώντας τις χρονικές ζώνες που συνιστώνται από τα Πρότυπα της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία διάρκειες καμπύλης αποδόσεων που αντιστοιχούν στις χρονικές ζώνες .	Μετρική υπολογιζόμενη σε επίπεδο συναλλαγής ή ταμειακών ροών. Εφαρμογή των προσδιοριζόμενων από το θεσμικό πλαίσιο σεναρίων και άλλα σενάρια αιφνίδιων μεταβολών και σεναρίων ακραίων καταστάσεων για την καμπύλη αποδόσεων και
		Διεξοδικά/ολοκληρωμένα σενάρια επιτοκίου και ακραίων καταστάσεων που συνδυάζουν μεταποτίσεις της καμπύλης αποδόσεων με μεταβολές στο περιθώριο βάσης και το πιστωτικό περιθώριο, καθώς και με μεταβολές στη συμπεριφορά των πελατών. Επαρκές

Μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB	Ενδεικτικές εποπτικές προσδοκίες όσον αφορά τη μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB ανάλογα με την κατηγορία πολυπλοκότητας του ιδρύματος
	ξεχωριστά μεταξύ βασικών επιτοκίων της αγοράς (βλ. Κεφάλαιο 5 σχετικά με τη μέτρηση του IRRBB). Επαρκές πλήθος διαρκείων (tenors) στις καμπύλες αποδόσεων. Πλήρης αποτίμηση των δικαιωμάτων προαίρεσης. Ανάλυση σεναρίου που συμπληρώνεται από προσομοιώσεις Monte Carlo ή ιστορικές προσομοιώσεις σε χαρτοφυλάκια με ουσιώδη δικαιώματα προαίρεσης.

Μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB	Ενδεικτικές εποπτικές προσδοκίες όσον αφορά τη μέτρηση και μοντελοποίηση του IRRBB ανάλογα με την κατηγορία πολυπλοκότητας του ιδρύματος	Καθημερινή επικαιροποίηση των παραγόντων κινδύνου.
Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΤΑ ΜΕΛΗ	Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
		Ιωάννης Στουρνάρας

Η παρούσα Πράξη και τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ αυτής, που αποτελούν ενιαίο και αναπόσπαστο μέρος της, να δημοσιευθούν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να αναρτηθούν στον ιστότοπο της Τράπεζας της Ελλάδος.

Ο Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

* 0 2 0 5 6 9 1 1 4 1 0 2 4 0 0 4 0 *